

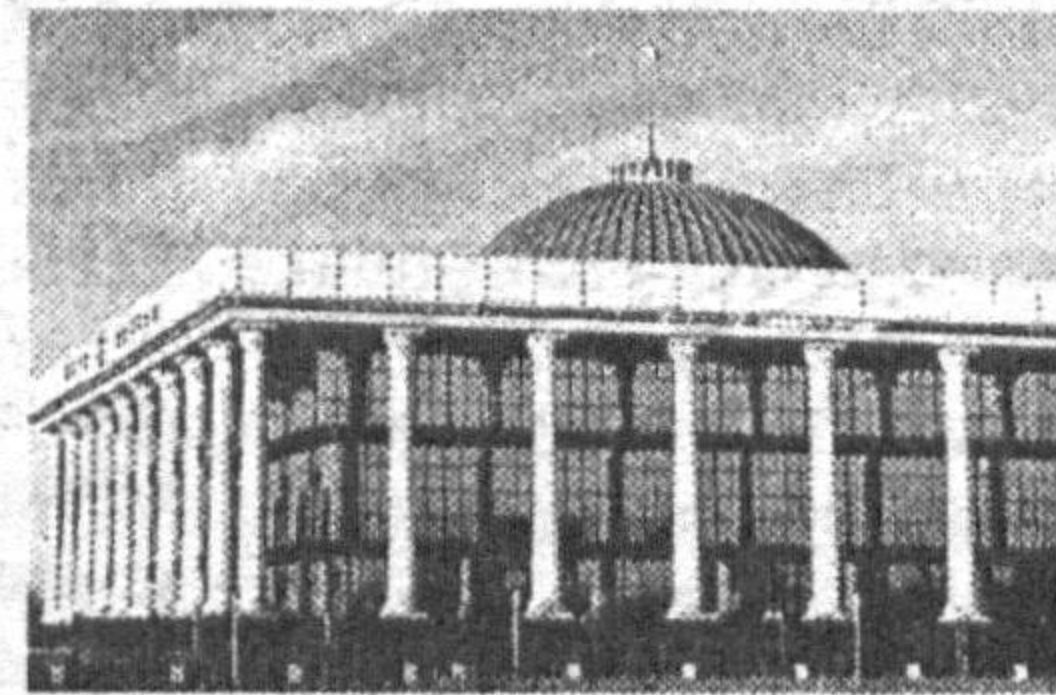
НОРМА МАСЛАХАТЧИ

СОЛИҚЛАР БУХГАЛТЕРИЯ ҲУҚУҚ

2005 йил июлдан чиқа бошлаган

«СБХ» газетаси билан биргаликда тарқатилади.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида ЯНГИ ҚОНУН ЛОЙИХАЛАРИГА БАҒИШЛАНДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитасида Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодекси лойиҳаси ва «Солиқ кодексини амалга киритиш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси муҳокамасига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди.

Мазкур қўмита раиси А.Аҳадов бошқарган тадбирда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, сиёсий партиялар вакиллари, манфаатдор вазирликлар, идоралар, қўмиталар ва ташкилотларнинг раҳбарлари, ишбилармонлар ҳамда мутахассислар иштирок этди.

Йиғилишда таъкидланганидек, Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг шу йил 9 ноябрда ўтган ялпи мажлисида Солиқ кодекси лойиҳасининг концепцияси маъқулланиб, биринчи ўқишда қабул қилинди.

Солиқ кодекси лойиҳаси солиқ солиш масалаларини тартибга солувчи барча меъёр ва қоидаларни такомиллаштириш ва тизимлаштириш орқали ишлаб чиқилган ҳамда тўғридан-тўғри амал қилувчи ҳужжатдир.

Таклиф этилаётган лойиҳа амалиётда синалган тамойилларга, солиққа тортиш ёндашувларига, бошқа давлатларнинг илғор тажрибасидан фойдаланишга асосланган бўлиб, унда назарда тутилган меъёр ва қоидалар мамлакатимиз иқтисодиётининг келгуси ривожига солиқларнинг рағбатлантирувчи ролининг ошишига хизмат қилади.

Солиқ кодекси лойиҳаси республикамиз ҳудудида амал қилаётган барча солиқ ва мажбурий тўловларни ҳисоблаб чиқариш ва тўлаш тартибини белгилаш орқали солиқ муносабатларида ягона қонунчилик базасини яратиш ва бунинг асосида солиқ тизими барқарорлиги ва очиқлигини таъминлаш имконини бериши қайд этилди.

Лойиҳа ҳўжалик юритувчи субъектларга солиқ юқини камайтириш, қонуний равишда солиққа тортишдан бўйин товлашнинг олдини олишда муҳим аҳамиятга эга. Тадбиркорликни, айниқса кичик бизнес субъектларининг ишини фаоллаштириш учун қулай имконият яратиши, амалиётда бетараф, адолатли ва ошқораликка қаратилганлиги билан ҳам эътиборга моликлиги алоҳида таъкидланди.

Йиғилишда Солиқ кодекси лойиҳасини янада такомиллаштириш юзасидан таклиф ва фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Ў.А.

БЮДЖЕТ - 2008: ЭРТАНГИ ХАРАЖАТЛАР ЯНАДА МАҚБУЛЛАШТИРИЛДИ

Парламентнинг қуйи палатаси 2008 йилги Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети лойиҳасини кўриб чиқди ва қабул қилди. Бюджетнинг газначилик ижроси тизимини жорий этиш билан боғлиқ бўлган бир муҳим ҳужжат ва даромадга оид «қайта тақсимлашлар» асосан аниқ манзиллилик, оқилоналик, соддалаштириш ва тартибга солиш масалалари билан асослаб берилган.

2008 йилда консолидацияланган бюджет даромадлари, давлат мақсадли жамғармаларини ҳисобга олмаганда, 7,1 трлн сўмдан ошиши кутилмоқда (ЯИМнинг прогноз қилинаётган ҳажмига нисбатан 20,9%), харажатлар эса қарийб 7,4 трлн сўмни ташкил этади (ЯИМ 21,9-22%и). Бюджетнинг режалаштирилган камомади¹ (ЯИМнинг -1%и) аънавий тарзда - республика бюджетининг кассадаги мавжуд айланма пул ва бошқа ноинфляциян манбаларнинг зарур ҳажмидан ортқича эркин қолдиқлари ҳисобидан қопланади, бироқ республикада бундай зарурат юзага келади деб бўлмайди. Мисол учун, жорий йилнинг режалаштирилган бюджет камомади, Ҳисоб палатасининг маълумотларига кўра, яқунда профицитга айланиши мумкин: ЯИМнинг -1%и ўрнига +0,7%.

2008 йилги бюджетда қуйидагиларнинг ўсиши белгиланган:

- ялпи ички маҳсулот (ҳозирги йилнинг прогноз кўрсаткичларига нисбатан 8%га);
- саноат маҳсулотини ишлаб чиқариш ҳажмлари (9,6%га);
- товарлар ва хизматлар экспорти (жорий йил кўрсаткичларига нисбатан 15%га);
- капитал қўйилмалар ҳажмлари (16%га);

9 ноябрда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг мажлиси бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Бош вазир Шавкат МИРЗИЁЕВ, Вазирлар Маҳкамасининг аъзолари, республика ташкилотларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Депутатлар 2008 йилги Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг лойиҳаси, шунингдек Ўзбекистон Республикаси янги Солиқ кодекси лойиҳасининг концепциясини кўриб чиқдилар. Мазкур масалалар бўйича Бош вазир ўринбосари, Ўзбекистон Республикасининг молия вазир Рустам АЗИМОВ маъруза қилди, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитасининг раиси Абдурафиқ АҲАДОВ қўшимча маъруза билан чиқди.

Депутатлар Ҳисоб палатасининг Давлат бюджети лойиҳаси республикани ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг устувор йўналишларига мувофиқ келади деган фикрига қўшилдилар. Бу эса, биринчи навбатда, бизнес учун янада қулай шароитлар яратиш, давлатнинг иқтисодиётдаги ўрнини камайтириш, солиқ сиёсатини эркинлаштириш, кишиларнинг фаровонлиги ва турмуш тарзини яхшилаш муаммоларини ҳал этиш демакдир.

- қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини етиштириш ҳажмлари (5%га);
- истеъмол нархлари индекси² (ўртача ойлик 0,5-0,6%).

СОЛИҚЛАР. ИМТИЁЗЛАР

Давлат бюджетининг даромад қисмини шакллантиришда келгуси йилда ҳам солиқ сиёсати ҳал қилувчи ролни ўйнаши керак. Давлат, ўтган йилда бўлганидек, бир қатор солиқ ставкаларини пасайтириш натижасида бўшайдиган маблағлар ишлаб чиқариш ва инвестиция фаолиятини кенгайтиришга, иш ҳақини оширишга йўналтирилади деб мўлжалланмоқда.

Бунда бюджетнинг қутилаётган йўқотишлари миллий ишлаб чиқарувчиларнинг рақобатбардошлигини кучайтириш, иқтисодиётнинг ўсиши билан таъминланган солиқ тушумларининг кўпайиши, тўловлар тушмаслиги даражасининг пасайиши, солиқлар йиғилишининг ошиши ва солиқ солинадиган базанинг бир қисмини «хуфия» сектордан чиқариш ҳисобидан компенсацияланади. Жорий йил бюджетининг қутилаётган ижроси кўрсаткичларини ставкаларни пасайтириш фондида келажак даромад қисмининг лойиҳаси билан қиёслаш амалда барча бандлар бўйича йиғимларнинг кўпай-

иши манзарасини беради: бевосита солиқлар - 9%га, билвосита солиқлар - 22,2%га, ресурс солиқлари ва мол-мулк солиғи - 18,3%га.

2008 йилнинг янгиликлари орасида:

1. Энг кам ставка бўйича солиқ солинадиган чегараларни кенгайтириш ҳисобига **жисмоний шахслар даромадига солиқ босимининг камайиши**. Солиқ солишнинг янги шкаласи қуйидагича бўлади деб тахмин қилинмоқда:

Жами даромад миқдори	Жисмоний шахсларнинг даромад солиғи ставкалари
6 ЭКИХгача	13%
6 дан 10 ЭКИХгача	18%
10 ЭКИХдан юқори	25%

Бунда жисмоний шахслар даромадига ҳисоблаб ёзилган солиқ ҳисобидан ШЖБПХга мажбурий бадалларни ўтказиш тартиби сақлаб қолинади.

2. **Микрофирмалар ва кичик корхоналар учун ягона солиқ тўлови ставкаси** 10%дан 8%га пасайтирилади. Давлат бундай рағбатлантириш, бошқа нарсалар билан бир қаторда, ЯИМда

3-бетда

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАЛАРНИНГ СЎМГА НИСБАТАН ҚИЙМАТИ

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2007 йил 20 ноябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек боғжона ва бошқа мажбурий тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*)

1 Австралия доллари	1148,59	1 Малайзия ринггити	382,79
1 Англия фунт стерлинги	2650,69	1 Польша злотийси	515,27
1 Дания кронаси	252,19	1 СДР	2035,61
1 БАА дирҳами	349,80	1 Туркия лираси	1076,51
1 АҚШ доллари	1284,06	1 Швейцария франки	1143,11
1 Миср фунти	233,64	1 ЕВРО	1878,71
1 Исландия кронаси	21,29	10 Жанубий Корея вони	14,03
1 Канада доллари	1333,26	10 Япония иенаси	116,18
1 Хитой юани	173,00	1 Россия рубли	52,44
		1 Украина гривнаси	254,27

*) Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

МДҲ ВА БОЛТИҚБЎЙИ МАМЛАКАТЛАРИ ВАЛЮТАЛАРНИНГ АҚШ ДОЛЛАРИ, ЕВРО ВА РОССИЯ РУБЛИГА НИСБАТАН КУРСЛАРИ

Мамлакат	Сана	АҚШ доллари		Евро		Россия рубли	
		бирлиги	курси	бирлиги	курси	бирлиги	курси
Озарбайжон	21.11.2007	1	0,8477	1	1,2581	1	0,0348
Арманистон	21.11.2007	1	316,43	1	467,84	1	12,95
Беларусь	22.11.2007	1	2152,00	1	3185,28	1	88,42
Грузия	22.11.2007	1	1,6245	1	2,4038	1	0,0667
Қозғистон	22.11.2007	1	120,48	1	178,29	1	4,95
Латвия	22.11.2007	1	0,473	1	0,702804	1	0,0195
Литва	22.11.2007	1	2,3313	1	3,4528	10	9,5763
Молдова	21.11.2007	1	11,2907	1	16,6825	1	0,4632
Тожикистон	21.11.2007	1	3,452	1	5,0586	10	1,4129
Ўзбекистон	20.11.2007	1	1284,06	1	1878,71	1	52,44
Украина	21.11.2007	100	505,00	100	746,6425	10	2,0669
Эстония	21.11.2007	1	10,5656	1	15,6466	1	0,433964

Манба: www.prime-tass.ru

АҚШ ДОЛЛАРИ ВА ЕВРОНИНГ ВАКОЛАТЛИ БАНКЛАР ТОМОНИДАН АЙИРБОШЛАШ ШОҲОБЧАЛАРИДА

2007 йил 20 ноябрь ҳолатига ўзбек сўмига нисбатан жорий этилган курси

Банк номи	АҚШ доллари		Евро	
	харид	сотиш	харид	сотиш
ЎзР ТИФ МБ	1294,00	1296,00	1880,00	1900,00
"Асака" банки	1294,00	1296,00	1879,00	1884,00
"Ўзсаноатқурилишбанки"	1293,00	1295,00	1880,00	1890,00
"Пахтабанк"	1293,00	1296,00	1890,00	1895,00
"Халқ банк"и	1293,00	1296,00	1879,00	1890,00
"Ипотека-банк"	1293,00	1295,00	1879,00	1885,00
АБН АМРО банк НБ Ўзбекистон А.Ж.	1290,00	1294,00	1889,00	1896,00
"UzKDBбанк"	1293,00	1296,00	1879,00	1907,00
"Галлабанк"	1294,00	1296,00	1879,00	1888,00
"Трастбанк"	1294,00	1296,00	1880,00	1890,00
"Алп Жамол банк"	1293,00	1296,00	1891,00	1896,00
"Алоқабанк"	1294,00	1296,00	1879,50	1908,00
"Ў-Т банк"	1293,00	1296,00	1879,00	1902,00
"Туронбанк"	1294,00	1296,00	1875,00	1885,00
Ўзбекистон-Германия "Савдогар" АТБ	1293,00	1296,00	1880,00	1905,00
"Ипак йўли" банки	1294,00	1296,00	1893,25	1896,18
"Микрокредитбанк"	1294,00	1296,00	1893,00	1896,00
"Туркистон" банк	1293,00	1296,00	1879,00	1900,00
"Даврбанк"	1290,00	1294,00	1879,00	1889,00
"Кредит-Стандарт" банки	1293,00	1296,00	1879,00	1906,00
"Капитал банк"	1294,00	1296,00	1878,80	1906,00
"Содерат банк"	1293,00	1296,00	1829,00	1899,00
"Хамкор банк"	1293,00	1296,00	1838,00	1918,00
"Универсалбанк"	1293,00	1296,00	1891,00	1896,00
"Парвинабанк"	1293,00	1296,00	1880,00	1883,00
"Равнақбанк"	1293,00	1296,00	1880,00	1900,00

«Банк ахборотномаси», 47-сон (602) 2007 йил 21 ноябрь.

ҲАФТАНИНГ САЛМОҚЛИ САВОЛИ:

БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИНИ УЙДА ЮРИТИШ, ЯЪНИ БУХГАЛТЕРИЯ ФРИЛАНСИГА ҚАНДАЙ ҚАРАЙСИЗ? БУХГАЛТЕРИЯ ҲИСОБИ БҮЙИЧА МЕҲНАТНИ АНА ШУ ТАРЗДА ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ ИЖОБИЙ ВА САЛБИЙ ЖИХАТЛАРИ, СИЗНИНГЧА, НИМАЛАРДАН ИБОРАТ?

• Депозитар компания бош бухгалтери Нилуфар Абдурахимовна:

– Умуман олганда, бу масалага ижобий қарайман. Бу нарса энг аввало аёл бухгалтерларга, айниқса бир ёшга тўлмаган боласи бор аёлларга жуда қулай. Шу бахонада улар ўз ишидан узоқ вақт йироқ бўлишдан, соғиниш дардидан халос бўлади. Кўпгина бухгалтерлар шу тахлит ишлаётганликларини ҳам биламан.

Камчилигига келганда, ходимнинг бундай мавқеи корхоналарга жилла қулай эмас. Чунки унга зарур ҳужжатларни олиб бориш-олиб келиш учун яна битта одамни бириктириб қўйишга тўғри келади. Баъзи фирма раҳбарлари шундай қилмоқдалар ҳам. Лекин бундай бухгалтерларга одатда камроқ ҳақ тўлашади. Бухгалтерлар бундай ҳолатдан чиқиш учун одатда бирийўла бир неча корхона ишини олиб борадилар. Шу мақсадда ўз уйларидаги компьютерга «1С» дастурини ҳамда «Norma» ахборот-ҳуқуқий тизимини ўрнатиб олишади, интернетга боғланишади.

Хусусий корхоналарга бундай бухгалтерлар кўпроқ ёқади. Чунки уларда баъзан алоҳида идора бўлмайди, бош бухгалтернинг ёнига бориб, бор ҳужжатларни унга топширишлари осонроқ. Бухгалтер эса ҳамма маълумотларни тезликда ойма-ой мослаб тўғрилаб беради. Бухгалтерга тўлиқ маош тўлаш имконига эга бўлмаган микрофирмалар учун ҳам шу иш маъқулроқ.

Бизниқига ўхшаш йирикроқ, бухгалтериясида уч-тўрт ва ундан ҳам кўпроқ одам ишлайдиган ташкилотларда директор ходимлари ўз уйида ишлашига йўл қўя олмайди.

• Енгил саноат соҳаси бошқаруви аппарати бош бухгалтери Гулнора Шарофова:

– Ўзим ҳеч қачон бундай қилмаганман. Аммо, айтилик, иш вақтида ниманидир улгуролмай қолсак, ҳужжатларни уйга олиб кетиб ишни охирига етказамиз. Буни рисоладагидек, зарурат юзасидан қилинаётган иш деб қараш мумкин. Борди-ю бухгалтернинг уйида компьютер бўлса (эндиликда компьютерсиз хонадон кам), ташкилотдан ташқарида меҳнат қилишига монелик қилмаслик керак деб ҳисоблайман. Айниқса аёллар учун бундай шароитда ишлаш – ғирт мазза! Керакли дастурни, масалан «Norma» ахборот-ҳуқуқий тизимини, «1С» ва шу сингари дастурларни ўрнатиб оласан-у, остона хатлаб эшикка чиқмай, ҳамма ишни уйингда қилаверсан.

Умуман бухгалтер меҳнати нормаланмайдиган меҳнатлар қаторига киради. Баъзан ишимиз «тиқилиб», кўпайиб кетади, баъзида холироқ вақтлар ҳам бўлади. Тўғри, йирик ташкилот ва компанияларда уйида ишлашга рухсат этмайдилар, лекин микрофирмаларда бемалол шундай қилиш мумкин. Кўпинча хусусий корхоналарда бухгалтерлар ишни уйларида олиб кетишади, чунки уларда ойига нари борса тўрт-бешта операция бўлади. Тажрибали бухгалтер учун бу арзиманган иш. Бухгалтерлар бир неча корхонада иш олиб бориш эпини қилишади.

Бошқа жиҳатдан қараганда, бундай ҳоллар кўпроқ маъмуриятга ноқулай. Чунки бирон-бир операцияни зудлик билан қилиш зарур бўлса, ўша ходимни қидириш, шахсий ишлари билан қаергадир кетган бўлса, топиш керак бўлади...

Шунга қарамай, ишни ўз уйларида олиб бораётган бухгалтерлар бор. Улар асосан пенсионерлардир. Катта амалий тажриба ва пухта билимга эга эканликлари сабабли пенсионер бухгалтерларнинг бозори чаққон. Солиқ инспекциясида икки-учталаб баланс ҳисоботларини кўтариб юрган танишларимни учратиш қоламан баъзан. Уларга офарин айтгинг келади. Демак, йиғинчоқ, пухта билимли кишилар бемалол бир неча ишнинг уйдасидан чиқа олар эканлар.

• Металл маҳсулотлар ишлаб чиқариш соҳаси бухгалтери Н. бону:

– Уй шароитида ишлаётган бухгалтерлар барибир корхонага боришади: тайёрлаган тўлов ҳужжатлари, ҳисоботлар ва шу сингариларни топширишлари керак-ку, ахир. Бундай мутахассислар иш билан унча банд бўлмасе керак деб ўйлайман. Шу сабабли бир неча фирмада иш олиб боришади. Барибир уларнинг тинчи йўқ, ҳали банкка, ҳали солиқ инспекциясига, ҳали фирма раҳбарининг ёнига боришлари керак...

• Пахтани қайта ишлаш ва тўқимачилик ишлаб чиқариши корхонаси директорининг ўринбосари Баҳодир Эргашевич:

– Шундай ҳоллар фақат кичик бизнес корхоналарида учраши мумкин. Шу боис касаначи бухгалтерларда ўриндошлик амалиёти тобора кенгроқ қулоч ёзмоқда. Ҳўжалик юритувчи йирик субъектларнинг бундай йўл тутиши даргумон: уларда тезкорлик билан ҳал этиш талаб қилинадиган масалалар кўп, шу сабабли компания раҳбарияти томонидан бухгалтерияга мурожаат ҳам кўпроқ бўлади.

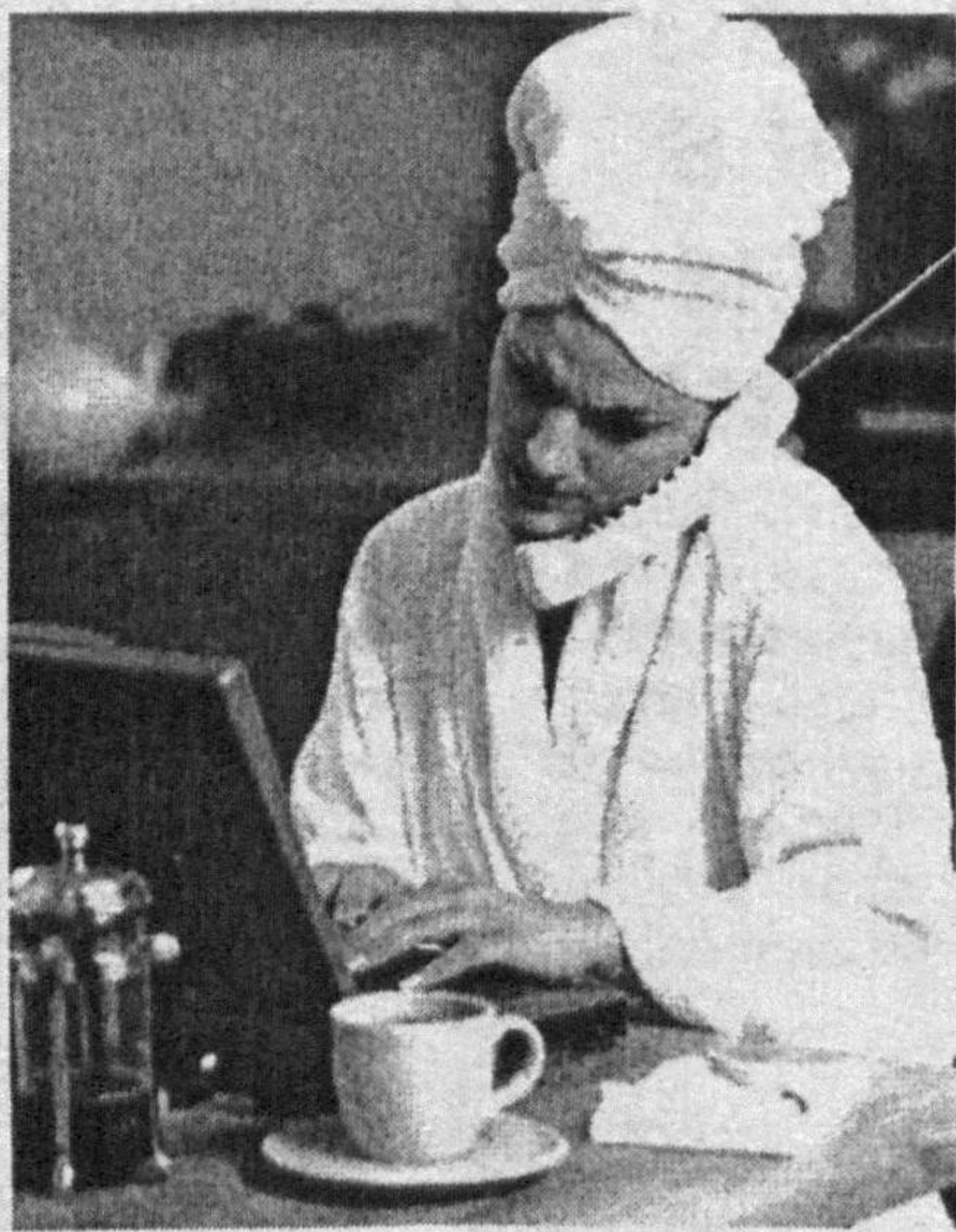
• Кўшма корхона бош бухгалтери Ольга Александровна:

– Фрилансга ижобий иш деб қарайман. Кооперативлар ҳаракати эндигина бошланган кезлари бир вақтнинг ўзида

бир неча фирмада ишлаганман: ўшанда кечалари алламаҳалга-ча ўтиришга тўғри келарди.

Бундай ишнинг яхши томони шундаки, аёл киши уйида ўз вақтини тўғри тақсимлаган ҳолда эркин ишлаши мумкин. Болали аёлларга ёки асосий маошига қўшимча равишда пул топиш истагидаги аёлларга, касаллик туфайли ҳаракатланиши чекланган ёки оиласининг бемор аъзосига қараб туришга мажбур кишиларга бундай ишлаш жуда қўл келади.

Сир эмаски, ишда хотин-қизларнинг аксарият вақти беҳуда ўтади – гап сотиш-у, телефонга ёпишиб олиш билан ўтади, компьютерда интернет саҳифасини очиб, ошпазлик, пишириқларга оид ҳар хил рецептларни қидириш билан кунни кеч қиладилар. Уйда эса бухгалтер бевосита қўлидаги иш билан шуғулланади.

Чоғроқ компаниялар учун бухгалтернинг ўз уйида ишни бажариши маъқулроқ. Бухгалтер бу алфоздаги иш учун камроқ ҳақ олишга ҳам рози, негаки йўлга, овуқатланишга харажат қилмайди. Раҳбариятга зарур бўлиб қолганда бухгалтерни ёки керакли ҳужжатларни вақтида топиб бўлмаслигини ишнинг салбий жиҳати деса бўлади. Умуман олганда, бу ишнинг яхши тарафи кўпроқ.

• Аудитор хизматлари соҳаси бош бухгалтери Ольга Владимировна:

– Уй шароитида ишлашни барибир қулай деб ҳисобламайман. Чунки одамни чалғитадиган жиҳатлари кўп бўлади. Бутун эътиборингни ишга жамлашинг керак, ҳаёлингга эса у ёки бу ишни қилишим,

фалон нарсага улгуришим керак, деган фикрлар чарх ураверади. Уй ишларига уриниб кетсанг, бухгалтерияга оид ишларга вақтинг қолмайди. Бухгалтерия ҳисобини юритиш анчагина масъул иш, уй ташвишлари билан чарчаганингдан кейин ишингда сифат ҳам, унум ҳам кўнгилдагидек бўлмайди.

Шу сабабли бухгалтерия ҳисобини уйда юритишга қаршиман. Албатта идорада ишлаш керак. Негаки баъзан муайян ҳужжатларга қарашга ёки шошилинч тўловни амалга оширишга тўғри келади...

Балки кимгадир, айтилик, эмизикли ёш боласи бор оналарга уйда ишлаш қулайроқдир. Улар шундай кезлари бошқача тарзда ишлашнинг иложи йўқ деб ўйласалар ҳам керак. Аммо уйда ишлаш учун квартира катта бўлиши лозим, алоҳида хона бўлса янада яхши. Шаҳар телефони туширилган, компьютер ҳам бор, бунинг устига унга «1С», «Банк – Мижоз» дастурлари, «Norma» ахборот-ҳуқуқий тизими ўрнатилган, интернет тармоғига уланган бўлиши керак. Бошликлар билан кўнгироқлашиб туриш, электрон тўловлар ўтказиш ва шу сингарилар учун зарур бўлади булар. Аммо ҳаммада ҳам ҳозир бундай имконият бор деб бўлмайди. Ҳамонки шароит йўқ экан, яхшиси уйда ишламаслик лозим.

• Улгуржи савдо соҳаси бош бухгалтери Галина Юрьевна:

– Илгари мен ҳам уйда шундай ишлаб кўрганман. Очиғини айтганда, ҳафсалани пир қилар экан бундай ишлаш. Бошқа жиҳатдан олганда, бўш вақтинг кўп бўлади, ундан ўз билгингча фойдаланишинг, қандайдир ишларингни битириб олишинг мумкин.

Тўғриси айтганда, бу кўпроқ одамнинг ўзига боғлиқ. Қолаверса, ишнинг усули ва шароитини тўғри танлашда ҳам гап кўп. Мен учун шахсан соат 9 дан соат 18 гача бўладиган иш кунни маъқулроқ. Идорада ҳам ўз иш жойим бўлса дейман. Қоғозларни қўлга олишинг билан ёки компьютерни ёқиб ишга туширишинг билан ўзингни ишга шай ҳисоблайсан. Шунга одатланасан ҳам. Уйга қайтгач, ишингдан тамомила холи бўлиб дам оласан.

Компаниямизда меҳнат интизоми жуда қаттиқ. Шундай бўлса-да, уйинг билан боғлиқ бирон муаммо бўлса, раҳбариятдан жавоб сўрашинг, тобинг қочиб турган бўлса, касаллик варақасини олишинг мумкин. Уйда ишлаганингда эса буларнинг ҳаммаси – ишга доир масалалар ҳам, рўзғор ташвишлари ҳам айқаш-уйқаш бўлиб кетади.

• Улгуржи савдо соҳаси бош бухгалтери Ирина Викторовна:

– Бухгалтернинг ўз уйида ишлаши билан боғлиқ ҳолларни

ижобий тарзда баҳолайман. Ўзим ҳам илгари шундай қилганман. Менга шундай ишлаш ёқарди – иш вақтим ўз эркимда, иш берувчини ҳам эркин танлаш мумкин эди. Фирмада иш ҳажми, ҳужжат айланиши кўп бўлмасе, шу йўл дуруст. Ҳужжатлар, турли тўловлар оқими катта бўлган йирик компанияларда эса мутахассиснинг ўз иш жойида муқим ўтириши талаб этилади.

• Автоматлаштирилган бошқарув тизимларини лойиҳалаштириш, монтаж қилиш ва ишлаб чиқариш корхонаси директори Владимир Евгеньевич:

– Ҳар қандай раҳбарга ҳам бундай аҳвол, яъни бухгалтериянинг корхонада эмас, уйда ишлаши маъқул бўлмайди деб ўйлайман. Зотан, жорий молиявий масалаларни ҳал этиш, тўловларни амалга ошириш ва шу сингари ишлар учун бухгалтер ёнгинада бўлишини хоҳлайсан киши. Бу гап катта фирмаларга тегишли. Кичик корхоналарни «хонаки» бухгалтер қаноатлантира олади. Чунки бундай корхоналарнинг тажрибали бухгалтерларга тўлиқ ва мўмайгина иш ҳақи тўлашга чоғлари келмайди. Ҳаёт тажрибаси шундан далолат бермоқдаки, бухгалтерлар иш ҳақи етарли бўлмагач, бир неча микрофирма ишини бирийўла олиб боришга мажбур бўлмоқдалар. Истаган газетангизни очсангиз, бухгалтер ўриндошлик йўли билан ишлаш учун иш изламоқда қабилдаги бир неча эълонга кўзингиз тушади.

Тақдор бўлса ҳам айтаман, йирик, нуфузли фирмаларда бухгалтер ёки бош бухгалтер ҳеч бўлмаганда, ярим кун ўз иш жойида бўлиши шарт. Акс ҳолда директор муайян маънода унга қарам бўлиб қолади: жорий, шошилинч масалаларни вақтида ҳал эта олмайди.

• Аудиторлик компанияси директорининг ўринбосари Юлия:

– Агар бу савол бир ҳафтача олдин берилганда, албатта ижобий қарайман деб жавоб берган бўлар эдим. Аммо энди вазият, фикрим ўзгарди – бундай иш усули менга маъқул эмас дейман. Чунки бухгалтер ишларнинг маромидан хабардор бўлиб туриши учун албатта ташкилотда ўтириши керак.

Аслида ўриндошлик йўли билан ишлашга эътирозим йўқ. Аммо бухгалтериянинг бундай ходими ҳафтада бир бор кўриниб, «1С» дастури бўйича тайёрлаган ҳужжатларини флешкада олиб келиб, идорадаги компьютерга ўтказиш билан кифояланиб қолмаслиги керак деб ҳисоблайман. Муайян жадвал бўйича у шу ҳужжатлар билан боғлиқ ишларни охирига етказиши керак. У баъзи ваколатхоналар, чунончи бизнинг шуъба филиалимиз сингари ваколатхоналар учун дистанцион бухгалтерия ҳисобини юритиши мумкин, шундай бўлган тақдирда ҳам у корхонада бўлиши, муайян вақт мобайнида маълум ишни бажариши шарт. Зеро бугунги кунда бухгалтер шунчаки ҳисобчи эмас, балки солиқлар ҳисоблаб чиқарилиши ва тўланишини назорат қилувчи, молиявий таҳлил асосларини эгаллаган мутахассисдир. Бундай мутахассис ташкилотдаги ўз иш жойида ўтирса, раҳбарият ҳам хотиржамроқ бўлади. Хуллас, «жонли» бухгалтер билан мулоқотда бўлиш дурустроқ.

Бу гапларнинг ҳаммаси ноутбук билан касаначи тарзда ишлаётган фрилансерага тегишли. Ўриндошлик йўли билан ишлаётган мутахассисга эса барибир корхонада бўлиб туришга тўғри келади.

• Консалтинг фирмаси аудитори Вера Васильевна:

– Ўз касби бўйича ишлай оладиган ва ишлашни истайдиган, аммо ҳар хил сабабларга кўра уйдан чиқиш имконияти бўлмаган ёки эркин иш жадвалида ишлашни ёқтирадиган аёллар учун бу жуда қулай, албатта. Идорада шошилинч бухгалтерия ҳужжатлари билан ишлай оладиган бирон киши бўлсагина бунга йўл қўйиш мумкин. Проводкадан тортиб балансгача бўлган бухгалтерия ҳисобини бухгалтер идорада ўтириб қилди нима-ю, ўз уйида қилди нима – фарқи йўқ. Кўпгина танишларим айнан шу тарзда бухгалтер бўлиб ишламоқдалар.

Иш, қаерда ишлашингдан қатъи назар, барибир ишдир. Агар одам ҳар қандай зарур ишини четга суриб қўйиб, уйда чой ичишга одатланган бўлса, идорада ҳам шундай қилаверади. Бундайлар бошлиқнинг назари остидагина ишлашлари мумкин. Ҳолбуки бухгалтерларда ички интизом бўлиши лозим. Чунки бухгалтерия одатда ишга совуққонлик билан қарайдиган, қўл учида ишлайдиганларни ёқтирмайди.

• Қурилиш соҳаси бош бухгалтери Татьяна Авамяльевна:

– Фрилансга муносабатим яхши. Тўғри, компаниямизда бу нарса назарда тутилмаган. Бухгалтер, айниқса бош бухгалтер ҳаммаша ўз иш жойида бўлиши лозим. Арзиманган нарсалар боис, айтилик, ходимларнинг сени ишдан қолдиришлари, чалғитишларини айтмасе, бориш-келишларга вақт ва пул харжлашнинг ҳожати йўқ. Интернет ёрдамида ҳужжатларнинг электрон трансферини ташкил этиш, зарур одамлар билан телефон орқали гаплашиб қўя қолиш маъқулроқ. Бироқ телефон орқали мулоқотда ахборотни ёзма тарзда олиб бўлмагани чатоқ, Раҳбарлар билан жонли мулоқот, уларнинг қўллаб-қувватлаши ҳам ўз ўрнида кадрлидир.

Ўтган ҳафта саволларига жавобларни
Олег БУРЕНОВ ёзиб олди.

КЕЛГУСИ ҲАФТАНИНГ САВОЛИ:

БУХГАЛТЕРЛАР ИШ ИЗЛАЁТГАНЛАРИДА РЕЗЮМЕДА, СИЗНИНГЧА, ҚАЙСИ АСОСИЙ ФАЗИЛАТЛАРУ КЎНИКМАЛАРНИ АКС ЭТТИРИШЛАРИ ЛОЗИМ? БЎШ ИШ ЖОЙЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ ЭЪЛОНЛАРДА УЛАР ЭНГ АВВАЛО ҚАЙСИ ЖИХАТЛАРГА КЎПРОҚ ЭЪТИБОР ҚИЛИШАДИ?

Жавобларингизни 144-44-45 факси ёки normapress@mail.ru электрон почтаси орқали юборишингиз мумкин. Яънинг махсуи соврини билан тақдирланадилар. Келгуси муҳокамалар учун саволларингизни юборишини ҳам унутманг.

БЮДЖЕТ - 2008:

ЭРТАНГИ ХАРАЖАТЛАР ЯНАДА МАҚБУЛЛАШТИРИЛДИ

иктисодиёт мазкур секторининг улушини 2010 йилда 50-52%гача етказиши деб ҳисобламоқда.

3. Тижорат банклари фойда солигининг ставкаси 17% дан 15%га пасайтирилиб, бўшаган маблағлар уларни капиталлаштиришни кўпайтиришга мақсадли йўналтирилади. Бунда юридик шахсларнинг фойда солиғи бўйича, ҳатто ставкани мазкур пасайтириш ҳисобга олинганда ҳам, Ҳисоб палатасининг ҳисоб-китобларига кўра 2008 йилда маблағларни, жорий йилда олиниши керак бўлганидан 18,5% кўп йиғиб олиш тахмин қилинмоқда.

4. Улгуржи савдо корхоналари учун (бундан улгуржи дорихона ташкилотлари мустасно) **ягона солиқ тўлови ставкаларини бирхиллаштириш.** Ягона ставка, савдо базаси айна қарда жойлашганлигидан қатъи назар, 5% миқдорда белгиланади. Молия вазирлиги мазкур чора солиқ маъмуриятчилигини соддалаштириб, айна вақтда адолатли ҳамдир деб ҳисоблайди: агар чакана савдо шохобчалари ҳақиқатан ҳам ўз товарларини жойлашган жойларида сотсалар, улгуржи базалар фаолияти амалда уларнинг жойлашган жойига боғлиқ бўлмайди. Эслатиб ўтамоқчи, ҳозирги вақтда ставкалар³ табақалаштирилган ва 100 минг киши ва ундан кўп аҳоли яшайдиган шаҳарлар учун 5%, бошқа аҳоли пунктлари учун 3%, бориш қийин бўлган ва тоғли туманлар учун 1%ни ташкил этади.

5. Табиий газга акциз солиғи ставкаси 25%дан 20%га пасайтирилиб, солиқ суммаси тўлиқ ҳажмда Давлат бюджетига ўтказилади. Давлатнинг фикрича, солиқ ставкасини пасайтириш ўзаро ҳисоб-китоблар интизомини мустаҳкамлаш ва солиқлар тўлиқ йиғилиши даражасини ошириш чоралари билан бир қаторда тармоқ корхоналарининг рентабеллик даражаси ўсишига олиб келади ва инвестиция дастурларини молиялаштириш таъминлайди.

6. Алкоголли маҳсулот ва тамаки маҳсулотларининг турлари бўйича акциз солиғи ставкаларини бирхиллаштириш.

7. Импортчилар билан рақобатбардошлиги нуқтаи назаридан маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни қўллаб-қувватлаш мақсадида **республикада чиқарилаётган мебель, биллур буюмлар, видео- ва аудиоаппаратурага акциз солиғини бекор қилиш.**

8. Башарти у кейин республикадан ташқарига олиб чиқилса, «божхона ҳудудидида қайта ишлаш» режимида олиб келинадиган хом ашёдан акцизли маҳсулот ишлаб чиқарувчи корхоналарни акциз тўлашдан озод қилиш. Мутахассисларнинг таъкидлашларича, мазкур меъёр халқаро амалиётга мувофиқ келади, бундан ташқари, ишлар ва хизматлар қийматини пасайтириш ҳисобига олиб келинадиган хом ашёни қайта ишлаш ҳажмларини кўпайтириш имконини беради.

9. Акцизли товарлар ишлаб чиқарув-

чи ва фойдали қазилмаларни ундирувчи микрофирмалар ва кичик корхоналарни солиқ солишининг соддалаштирилган тизимдан умумбелгиланган тизимга ўтказиш. Ушбу қадамни ҳукумат шаклланган халқаро тажриба ва мазкур соҳанинг барча корхоналарига тенг шароитлар яратиш хоҳиши билан асослайди.

10. Тугатилаётган хўжаликлар базасида ташкил этилаётган ва илгари ушбу имтиёздан фойдаланган фермер хўжаликлари учун ягона ер солиғи бўйича имтиёзларни бекор қилиш. Таклиф қилинаётган чора, Молия вазирлиги ва ДСҚ мутахассисларининг фикрича, солиқ солишининг биргина объектига имтиёзни қайта-қайта қўллаш амалиётини истисно этади ҳамда маҳаллий бюджетларнинг даромад қисмини мустаҳкамлайди. Ҳозирча ҳар йили ўртача 200 минг гектардан кўпроқ майдонли 7,3 минг фермерлик хўжалиги тугатилмоқда, улар базасида янгилари ташкил этилиб, улар ҳам ягона ер солиғини тўлашдан 2 йилга озод қилинмоқда.

11. ТИФ иштирокчиси бўлган барча хўжалик юритувчи субъектлар учун, жисмоний шахслар учун ягона божхона тўловини бекор қилиш ва уларни юридик шахслар учун назарда тутилган божхона тўловларини тўлашга ўтказиш ҳисобига, божхона тўловларини тўлашнинг ягона тартибини белгилаш, шунингдек юридик шахслар учун олиб келинадиган ёғоч материаллари учун ҚҚСнинг ноль даражаси ставкасини белгилаш. Ягона божхона тўлови ўз вақтида тўловлар ундирилишини соддалаштириш учун жорий этилган эди, бироқ амалда бунга имкон яратмади. Бундан ташқари, унинг ставкалари товарлар келиб чиққан мамлакатларидан қатъи назар, уларнинг баъзи бирлари билан тузилган энг кўп қулайлик яратиш режимида тўғрисидаги ҳукумат қелишувларини ҳисобга олмасдан қўлланган. ҚҚСнинг ноль даражаси ставкасига келсак, мутахассислар мазкур тўловни юридик ва жисмоний шахслар учун бирхиллаштиришни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайдилар: юридик шахслар, уларнинг фикрича, бу жиҳатдан олганда ҳозиргача камроқ фойда топар эдилар.

12. Жаҳон нархларининг мақбул конъюнктурасидан келиб чиқиб, юқори даромадга солинадиган солиққа тортилмаган маҳсулотлар рўйхатини кенгайтириш (яъни баъзи товарлар бўйича фойданинг бир қисмини ишлаб чиқарувчидан бюджетга қайта тақсимлаш). Ўзгариш «табиий ресурслардан ишлаб чиқариладиган юқори ликвидли ва ўта рентабелли маҳсулот», яъни цемент ва полиэтилен гранулаларига тааллуқли бўлади, республикада уларни ишлаб чиқариш рентабеллиги ўртача тегишинча 112% ва 85%ни ташкил этмоқда. Республикада юқори даромадга солиқнинг ўзи 2004 йил 1 июндан бошлаб Олмалиқ кон-металлургия комбинатида

ишлаб чиқарилаётган катодли мисга жорий қилинган эди⁴, айна шу мис фойданинг энг кўп қисмини беради. Таққослаш учун: республика ичидаги 4 асосий цемент ишлаб чиқарувчи ва Шўртан газ-кимё мажмуаси бир-галликда, Ҳисоб палатасининг ҳисоб-китобларига кўра, келгуси йилда юқори даромадга солиқ бўйича тушумнинг қутилаётган ҳажмларига атиги 15% қўшади.

13. Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига мажбурий ажратмалар ставкасини 0,7%дан 1%га ошириш. Пенсия жамғармасининг пенсияларни ҳисоблаб чиқариш учун энг кам иш ҳақи миқдорини 7 дан 8 ЭКИХга ошириш боис юзага келган қўшимча харажатларини молиялаштириш зарурати сабабли шу чора қўлланилади. Жамғарма камомади давлат бюджетидан салмоқли дотация ва хусусийлаштиришдан тушадиган маблағлар бир қисми ҳисобидан қопланади, шунингдек, Молия вазирлиги мутахассисларининг фикрича, пенсияга мuddатидан олдин чиқиш бўйича ўз ижтимоий аҳамиятини йўқотган бир қатор имтиёзлар «йўқолади».

Ягона ижтимоий тўловнинг амалдаги ставкасини келгуси йилда ҳам сақлаб қолиш кўзланмоқда, бироқ бунда солиқ солинадиган база кенгайтирилиб, у жисмоний шахсларнинг даромад солиғи бўйича базага тенглаштирилади, бунда ҳам Пенсия жамғармасининг даромад қисмини кенгайтириш мақсади қўйилади.

14. Бензин, дизель ёқилғиси ва газ истеъмоли учун жисмоний шахслардан олинмаган амалдаги солиқ ставкаларини 1,25 бараварга босқичма-босқич индексациялаш (бир литр учун 80 сўмдан 100 сўмга етказиш).

15. Автотранспорт тўхташ жойлари бўйича пулли хизматлар кўрсатилган юридик шахслар учун олий йиғимни жорий этиш (маҳаллий бюджетларга).

Мамлакат ялли ички маҳсулоти ҳажмида билвосита солиқлар улушини жорий йилдаги 10,1% ўрнига 10,5%га етказиш режалаштирилмоқда (давлат бюджетининг умумий даромадларида - 50,2%гача). Мазкур мақсадга бюджет даромадига ўтказиладиган табиий газга акциз солиғи ставкасини 18%дан 20%га ошириш⁵, тамаки ва алкогольли маҳсулотларга акциз ставкаларини бирхиллаштириш, бензин, дизель ёқилғиси ва газ истеъмоли учун жисмоний шахслардан олинмаган солиқни кўпайтириш ҳисобига эришиш режалаштирилмоқда.

Ресурс тўловлари улушини жорий йил даражасида - ЯИМ 3,6%и - сақлаб қолиш ер солиғи ва сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқ ставкаларини 1,2 баравар индексациялаш имконини беради.

ИЖТИМОЙ СОҶА. ТУРМУШ ДАРАЖАСИ

2008 йилда ижтимоий соҳага Давлат бюджети харажат қисмининг **53,7%и йўналтирилади (ЯИМ 11,8%и)**. Бунда маорифга харажатлар улуши жорий йил билан қиёслаганда ЯИМ 6,4%идан 6,9%ига; соғлиқни сақлашда - ЯИМнинг 2,4%идан 2,5%ига; ижтимоий нафақаларни тўлашда - ЯИМнинг 1,3%идан 1,7%ига кўпаяди.

Бироқ соҳага харажатларни шунчаки кўпайтириш назарда тутилмапти. Кадрларни рағбатлантириш мақсадида бюджет ташкилотлари ходимларининг иш ҳақини мўлжалланганидек 1,38 баравар оширишдан⁶ (пенсиялар, стипендиялар ва нафақалар билан бир қаторда) ташқари, келгуси йилдан ягона тариф сеткасида халқ таълими ва соғлиқни сақлаш тармоқларида жорий этилаётганларига ўхшаб, меҳнатга ҳақ тўлашнинг тармоқ тизимларига босқичма-босқич ўтиш бошланади. 2008 йилда бюд-

жетни режалаштириш ва молиялаштиришни такомиллаштириш фан ва маданият муассасаларига тааллуқли бўлади, коллежлар, лицейлар ва олий ўқув юртларида давом этади ҳамда Тошкент ва бир қатор вилоятлар поликлиникаларида яқунланади.

Маҳалла кўмиталари 2008 йилда бюджет ташкилотларида ишлаётган оналарга, уларнинг ҳақиқий моддий ва оилавий аҳволидан келиб чиқиб, ойлик «бола учун» нафақаларни тайинлашнинг янги тартибини ўзлаштиридилар, бу эса, Молия вазирлигининг фикрича, ижтимоий қўллаб-қувватлашнинг аниқ манзилли бўлишини кучайтириши керак.

ИНВЕСТИЦИЯЛАР

Иқтисодий ривожлантиришга давлат ЯИМнинг 2,7%ини (бюджет харажат қисмининг 12,5%ини) ажратишни режалаштирмоқда, бу эса жорий йилдаги қараганда ЯИМ 0,3%ига кўпдир. Бунда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқарувчиларини қўллаб-қувватлашга алоҳида аҳамият берилди.

75 млрд сўм Президентнинг ташаббуси билан ерлар сифатини мелиоратив яхшилаш тадбирларини молиялаштиришга сарфланади (асосан - 60 млрд сўм - мелиоратив техника қурилиши, реконструкцияси ва модернизация қилинишига кетади), бу эса ана шу мақсадлар учун ўтган йилларнинг йиллик сарфларидан 4,5 баравар кўпдир! Ана шу мақсадлар учун Молия вазирлиги ҳузурида ташкил этиладиган маҳсул жамғарма мазкур маблағларни оқилона тасаруф этиши керак бўлади. Бундан ташқари, келгуси йилда унумдорлиги паст ерларда пахта етиштирадиган фермер хўжаликлари-ни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш режалаштирилган.

Бюджетдан молияланадиган марказлаштирилган инвестициялар ҳажми тахминан ЯИМнинг 1,8%ини ташкил қилади (жорий йилдаги қараганда 0,1% кўп); бунда таълим объектларини қуришга 382,4 млрд сўм; қишлоқ аҳоли пунктларини сув билан таъминлаш ва минтақалараро сув йўллари қуришга 21,9 млрд сўм; қишлоқ врачлик пунктларини қуришга 14,6 млрд сўм; бошқа мақсадлар ва объектларга 176,1 млрд сўм резерв қилинган.

БОШҚА ХАРАЖАТЛАР

Бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси 65 млрд сўм дотация олади, бу маблағ миқдори кўпайган пенсияларни узлуксиз тўлаш учун зарур. 3 млрд сўм ННТ, ноҳукумат ташкилотлари ва фуқаролик жамияти институтлари учун грантларга сарфланади. Суд ҳокимияти органларини сақлаб туриш бюджетга тахминан 185,5 млрд сўмга, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларини тутиб туриш эса 56,7 млрд сўмга тушади.

Маданият ва спорт муассасаларини ушлаб туриш ва ривожлантиришнинг аввалги салмоғи сақланади, бунда таклиф қилинаётган параметрларда ўзбек спортчиларининг келгуси йили Пекинда ўтказиладиган ёзги XXIX Олимпия ўйинларида иштирок этиш харажатлари ҳисобга олинган.

Давлат мақсадли жамғармалари - бюджетдан ташқари Пенсия, Республика йўл, Бандликка кўмаклашиш жамғармалари ҳамда Давлат мулк кўмитаси маҳсул ҳисобваарағининг харажатлари жамликда жорий йилнинг прогноз параметрлари билан қиёслаганда 28%га ўсади. Бюджетдан ташқари мактаб таълими жамғармаси ҳам тахминан 95 млрд сўм кўп сарфлайди (2007 йилнинг қутилаётган кўрсаткичларига +19,3%).

Юлия ЯШИНА,
махсус мухбир.

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI SAVDO-SANOAT PALATASI ХУЗУРИДАГИ ҲАҚАМЛИК СУДИ

ТЕЗКОР! ТЕЖАМКОР! МАЛАКАВИЙ! ИШОНЧЛИ!

- хўжалик низоларининг тез ҳал қилиниши (низони бир инстанцияда жуда қисқа мuddатларда кўриб чиқилиши);
- муҳокаманинг кам чиқимлиги (низони ҳал қилиш билан боғлиқ бўлган тарафларнинг кам чиқимлари);
- судьяларнинг касб маҳорати (судьяни сайлаш энг тажрибали, маҳоратли шахслар ичидан тарафлар томонидан амалга оширилади);
- мобиллик (низони Ўзбекистон Республикасининг барча ҳудудидида кўриб чиқиш имконияти);
- Ҳақамлик суди ҳал қилув қарорининг узил-кесиллиги (давлат судига Ҳақамлик суди ҳал қилув қарори мазмунига шикоят қилиш мумкин эмас);
- Ҳақамлик судининг ҳал қилув қарорини Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги томонидан қафолатланган тартибда мажбурий ижро этиш (давлат судларининг қарорлари ижро этилиши ўрнатилган тартибда).

Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси хузуридаги Ҳақамлик суди

Ўзбекистон Республикаси Тошкент шаҳри, Бухоро кўчаси, 6-уй

Телефон: (+998-71) 1394329, факс: (+998-71) 1320903

web-site: www.chamber.uz, e-mail: sud@chamber.uz

ХЎЖАЛИК ЮРИТУВЧИ СУБЪЕКТЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг 2007 йил 25 октябрдаги 905-аф-сонли буйруғига асосан «МЕ-РОС-аудит» маъсуляти чекланган жамиятига 2001 йил 24 июлда берилган 00115-сонли лицензиянинг амал қилиши 2007 йилнинг 25 октябидан тугатилди.

С.БЕКЕНОВ,
молия вазири ўринбосари.

ТРАНСПОРТ ОПЕРАЦИЯЛАРИ: ХИЗМАТЛАР ВА ҲУЖЖАТЛАР

Ташқи савдо фаолиятининг энг муҳим таркибий қисмларидан бири – транспорт операцияларидир. Улар қиймати товарнинг контракт нархига сезиларли таъсир қилади. Ҳатто сифати юқори бўлса-да, транспорт операцияларини режалаштириш ва ташкил этишда нуқсонлар мавжуд бўлса, ТИФ иштирокчиларининг товарни хорижда фойда олган ҳолда сотиш ёки ўз эҳтиёжлари учун харид қилиш бўйича саъй-ҳаракатлари зое бўлиши мумкин. Буни айниқса мамлакатимиз бизнесменлари ҳисобга олиши муҳим, чунки уларнинг кўп ҳамкорлари (Европа, Осиё, Осиё-Тинч океан минтақаси мамлакатлари, МДХ Европа қисмида) Ўзбекистон чегараларидан бир неча минг километр олисда жойлашганлар.

Ташқи савдо юкларини етказиб бериши экспортчи, импортчи ёки транспорт-экспедиторлик компаниялари амалга оширишлари мумкин. Ушбу компанияларнинг хизматлари, транспорт операцияларидан ташқари, кўплаб бошқа операцияларни ҳам ўз ичига олади. Булар – транспортнинг бир туридан бошқасига қайта юклаш; кейин ташиш учун юкларни қўйиб омондорига вақтинча сақлаш; юкни навларга ажратиш ва саралаш, қайта ўраб-жойлаш; божхона таомиллари бўйича хизматлар; сугурта; фрахт тўловлари, тарифлар ва йиғимлар бўйича ҳисоб-китобларни амалга ошириш; юк ҳаракатини кузатиш, ахборий таъминот ва ҳоказолар.

Мамлакатимизда транспорт-экспедиторлик компаниялари сони йил сайин ўсмоқда. Улар уюшмаларга бирлашганлар, уларнинг фаолияти ваколатли ташкилотлар томонидан лицензияланган. Бундай ташкилотни топиш анча осон. Ҳамкасблардан маслаҳат сўраш, Савдо-саноат палатасига бориш, Ўзбекистон манзилли маълумотномаларини кўздан кечириш, интернетдан қараш мумкин. Бироқ бунда транспорт-экспедиторлик компаниясини танлаш, шубҳасиз, юк тури ва миқдорига, ташиш усули ва масофасига, унинг ўраб-жойланиши (масалан, контейнерда), етказиб бериш муддатига, шунингдек талаб қилинаётган хизматлар ҳажми ёки пакетининг қиймати, шу жумладан зарур хизматларга боғлиқ бўлади. Энг маъқул объектни танлаш учун ТИФ иштирокчисининг бир неча транспорт-экспедиторлик компаниясидан зарур хизматлар нархини сўраб билгани ва унинг талабларини мақбул нархда сифатли бажарадиган компанияни танлагани афзалроқдир.

Мавжуд амалиётга кўра транспорт компаниясининг хизматлари учун ҳақ халқаро ташишлар тарифлари асосида, шунингдек тегишли хизмат турлари бозорларидан тахмин қилинаётган харажатлар ва конъюнктуранинг ҳисобга олган ҳолда, транспорт-экспедиторлик компанияси хизматлари учун ҳақ эса экспортчи топшириқларининг аниқ рўйхати ва тахмин қилинаётган харажатлардан келиб чиқиб, транспорт-экспедиторлик хизмати кўрсатиш шартномасига асосан шакллантирилади. Мисол учун, 2006 йилнинг иккинчи ярмида Ўзбекистондан 20 футлик контейнерни темир йўлда Ригага етказиб беришнинг тахминий харажати салкам 2 минг АҚШ долларини, Потигага – 1,5 минг, Бандар-Аббосга – 1,7 минг, Бишкеккача 400 долларни ташкил қилди. Автомобилда ташишлар тарифи эса анча юқори: худди шунча сигимдаги контейнерни Бандар-Аббосга етказиш 2,5-3 минг, Бременга (Клайпеда орқали) – 3,5-4 минг, Бишкеккача – 800 долларни ташкил этган.

Одатда халқаро амалиётда транспорт-экспедиторлик компаниялари томонидан ТИФ иштирокчиларига кўрсатиладиган хизматлар қуйидагиларни ўз ичига олади:

- транспорт воситалари тури, йўналиш ва рақобатбардош транспорт компаниясини танлаш масалалари бўйича маслаҳатлар бериш;
- транспорт-экспедиторлик хуж-

жатларини расмийлаштириш;

- омондорлар, терминаллар, логистика марказлари, портлар, юк тушириш пунктларида юкларга ишлов бериш ва хизмат кўрсатишни ташкил этиш;

1-маслаҳат

Ташқи савдо контрактини тузишга:

Энг мақбул транспорт тури ва юк ташиш йўналишини, шунингдек юк етказиб беришнинг қиймати, тезлиги ва бошқа шартларини ҳисобга олган ҳолда энг рақобатбардош экспедиторлик компаниясини танлаш.

Кейинроқ контрактда акс эттириш учун етказиб беришнинг транспорт ва базис шартларини белгиланг ҳамда хорижий ҳамкор билан келишиб олинг.

Ташиш харажатларини ҳисобланг ва уларни товарнинг контракт нархида акс эттиринг.

- юк боришининг бутун йўналиши бўйича мониторинг;

- тўловлар, тарифлар, бошқа операциялар бўйича ҳисоб-китобларни амалга ошириш;

- экспортчи-импортчига юк солиш учун контейнерларни бериш;

- ТИФ иштирокчисига транспорт идишини қайтариш;

- юкларни саралаш, юклаб-жойлаштириш, маркировка, товарга илова қилинувчи хужжатларни тайёрлаш, бошқа транспорт-технологик хизматлар.

Шуни унутмаслик керакки, транспорт-экспедиторлик хизмати кўрсатиш шартномаси ва унга асосан транспорт-экспедиторлик компаниясининг ёзма топшириғи билан бирга экспортчи-импортчининг буюртманомаси транспорт-экспедиторлик хизматларини кўрсатиш учун асос бўлиб хизмат қилади. Одатда бундай компания миқдорга экспедиторлик тилхати, FBL айланмали мультимодал транспорт конносаменти (аралаш ташишларда), юкни ташишга экспедиторлик сертификати бериши керак.

Транспорт компанияси – оператор номидан бериладиган асосий хужжатлар эса СМГС темир йўл юкхати, СМР халқаро автотранспорт юкхати ёки Airway bill авиаюкхати, Liner bill of lading денгиз конносаменти ҳисобланади.

Мижоз томонидан юк транспорт компаниясига берилишида инвойс (ҳисобварақ-фактура), транспорт-экспедиторлик компанияси томонидан берилганида эса экспедиторлик йўриқномаси (экспедитор топшириқлари билан), интермодал ваэн гувоҳномаси, хавфли юкларни ташиш декларацияси бўлиши керак.

ТРАНСПОРТ-ЭКСПЕДИТОРЛИК ҲУЖЖАТЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Халқаро юк савдо айланмасида транспорт хужжатларининг икки туридан фойдаланилади: а) қимматли қоғозлар хусусиятига эга эмаслари ва б) қимматли қоғозлар хусусиятига эга бўлганлари.

Биринчи турига юкхатлар (авиа-, денгиз, авто- ва темир йўл

ташишлари), иккинчи турига конносамент (денгиз ва ички сув ташишлари), аралаш ташишга транспорт хужжати киради.

Халқаро транспорт контрактлари икки асосий мақсадни кўзлайди. Булар, биринчидан, товар йўқолган (нобуд бўлган) ёки унга зарар етказилган

тақдирда ташувчининг товар жўнатувчи олдидаги жавобгарлигини белгилаш. Иккинчидан, товар ташилиши муносабати билан расмийлаштирилган транспорт хужжатига нисбатан

2-маслаҳат

Экспорт контрактини бажариш жараёнида қуйидаги таомилларни бажариш тавсия қилинади:

– транспорт-экспедиторлик компанияси билан товар етказиб беришни ташкил этишга шартнома тузиш*;

– юкни ўраб-жойлаштириш, маркировка ва экспорт қилинадиган товарни ташишга тайёрлаш бўйича бошқа операцияларни бажариш;

– юкнинг транспорт сугуртаси шартномасини расмийлаштириш ва сугурта полиси** олиш;

– техник ва товарга илова қилинувчи хужжатларни тайёрлаш ва тўғри расмийлаштириш;

– зарур божхона, санитария, ветеринария расмиятчиликларини бажариш, транспорт-экспедиторлик компанияси томонидан юк тўсиқсиз олиб чиқиши/олиб кирилишини таъминлаш учун божхона юк декларацияси, сертификатларни расмийлаштириш;

– мўлжалланган ташиш йўналиши бўйича юк ҳаракати мониторингини ташкил этиш.

талабларни белгилаш. Шу сабабли ташқи савдо операцияларида фойдаланиладиган хужжатлар таркибига хужжатларнинг қуйидаги асосий гуруҳлари киритилади: товарга илова қилинувчи, тижорат, божхона хужжатлари ва бошқа хужжатлар.

Бунда товарга илова қилинувчи хужжатларга қуйидагилар киритилади:

1. **Транспорт хужжатлари** – темир йўл юкхати (Railroad bill lading); халқаро автомобиль транспорти юкхати (International consignment note); халқаро ҳаво транспорти юкхати (Negotiable airway bill/Air consignment note); океан конносаменти; денгизда ташишни қўлайдиган конносамент; аралаш ташишларга конносамент; багаж квитанцияси ва б.

2. **Техник хужжатлар** – машина ва ускуналарнинг техник паспортлари; буюмларнинг формуляр ва тавсифлари; ўрнатил, монтаж қилиш, созлаш, бошқариш ва таъмирлаш йўриқномалари ва б.

3. **Омбор хужжатлари** – пароходни юкдан бўшатил бош далолатномаси; юк сақлашга қабул қилинганлиги тўғрисида док тилхати; варрант, юкхатлар,

қабул қилиш далолатномалари ва б.

4. **Бошқа товарга илова қилинувчи хужжатлар:**

Товар сифати тўғрисида сертификат (Certificate of quality, Quality certificate, Accordance certificate) – ҳақиқатда етказиб берилган товар сифатини ва унинг шартнома шартларига мувофиқлигини тасдиқлайдиган гувоҳнома. Сифат сертификатида товарга тавсиф берилди ёки товарнинг буюртманинг муайян стандар-

тлари ёки техник шартларига мувофиқлиги тасдиқланади;

Ўров варағи (Packing list; Packing note) – бир юк жойига (яшик, қути, контейнер) кирадиган нарсалар рўйхати келтирилган хужжат. Ўров варағига ўраб-жойлаштирувчи имзо чекади ва аралаш ассортиментга эга бўлган ҳар бир юк жойига қўйилади. Ўров варағи зарарлар белгиланиши ва улар тўланиши чоғида ишлатилади;

Бутлаш (комплектлаш) қайдномаси – ҳар бир жойдаги нарсалар тавсифланган ҳолда, бир неча товар жойларида ўраб-жойлаштирилган яхлит машинанинг деталлари, узеллари, агрегатлари рўйхати келтирилган хужжат. Уни тайёрловчи корхона товарнинг бутун туркуми юклаб жўнатилгунга қадар тузади;

Юклаб жўнатиш спецификацияси – туркумга кирадиган товарларнинг барча турлари ва навлари рўйхатини ўз ичига оладиган хужжат, унда ҳар

товар бирлиги учун нарх ва ҳисобварақ (счёт) ёки тегишли тўловнинг умумий суммаси; товар етказиб беришнинг базис шартлари; тўлов усули ва ҳисоб-китоб шакли; тўлов амалга оширилиши керак бўлган банк номи; ташиш қиймати тўланганлиги (қачон ва ким томонидан тўланганлиги) тўғрисида маълумотлар; сугурта тўғрисида маълумотлар (ким томонидан тўланапти) ва сугурта муқофоти мўлдори.

Бажарадиган вазифаларига кўра тижорат ҳивоварақлари қуйидагиларга бўлинади:

– **ҳисобварақ-фактура** – сотувчи томонидан харидор номига ёзиладиган ҳамда товарнинг ҳақиқатда етказиб берилиши ва унинг қийматини тасдиқлайдиган хужжат;

– **ҳисобварақ-спецификация** – ҳисобварақ ва спецификация реқвизитларини бирлаштирадиган тижорат ҳисобварағи. Одатда унда турлар ва навлар бўйича товар бирлиги учун нарх ҳамда товарнинг бутун туркуми умумий қиймати кўрсатилади. Туркумда ассортиментни бўйича турлича товарлар бўлган ҳолларда ёзилади;

– **дастлабки ҳисобварақ** – товарлар қисмларга бўлиб етказиб берилганда ёки товарни харидор хузурига етиб келганда қабул қилинган ҳолларда ёзиладиган тижорат ҳисобварағи. Товар қабул қилинганидан ёки бутун туркум етказиб берилганидан кейин сотувчи томонидан ҳисобварақ-фактура ёзилади, унга кўра узил-кесил ҳисоб-китоб қилинади;

– **проформа-ҳисобварақ** – товар туркумининг нархи ва қиймати тўғрисида маълумотлар келтирилган хужжат.

Божхона хужжатларига қуйидагилар киради: божхона юк декларацияси (БЮД), божхона қиймати декларацияси (БҚД), божхона қийматини тузатиш (БКТ), товарнинг келиб чиқиш сертификати, сақлашга топши-

ЎЗБЕКИСТОНДАГИ АСОСИЙ ТРАНСПОРТ ХИЗМАТЛАРИНИ КЎРСАТУВЧИЛАР

- «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиация компанияси.
- «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акциядорлик темир йўл компанияси.

Ўзбекистон экспорт юкларининг қарийб 90%и темир йўл транспортида, 10%и автомобиль ва 0,2%и авиация транспортида ташилади. Ҳозирги вақтда республикамиз учун энг муҳим транзит пунктлари ва портларига чиқадиغان 6 транспорт йўлига фойда аҳамиятлидир:

- шимолий (Тошкент – Рига) – масофаси 4,0 минг км;
- шимолий-ғарбий (Тошкент – Брест) – масофаси 4,25 минг км;
- ғарбий ёки транскавказ (Тошкент – Оқтов – Потти) – масофаси 2,31 минг км;
- жанубий (Тошкент-Бандар-Аббос) – масофаси 3,62 минг км;
- жануби-шарқий (Тошкент – Лян-юн-ганг) – масофаси 4,55 минг км;
- шарқий (Тошкент – Находка) – масофаси 8,7 минг км.

Республика транспорт-экспедиторлик ва транспорт компанияларининг энг йирик бирлашмалари сирасида Ўзбекистон халқаро автомобилда ташувчилар уюшмаси ҳам бор.

ҳисобварағи (bill, commercial account, invoice), ҳисоб-китоб спецификацияси, вексель ва бошқалар киради. **Тижорат ҳисобварағи** – асосий ҳисоб-китоб хужжати бўлиб, сотувчи томонидан харидор номига ёзилади ва товар етказиб берилиши, ишлар бажарилиши ёки хизматлар кўрсатилиши ҳамда улар қийматини тасдиқлайди. Унда сотувчининг етказиб берилган товар учун унда кўрсатилган тегишли тўлов суммасини тўлаш тўғрисида харидорга талаби қайд этилади. Тижорат ҳисобварағида қуйидагилар кўрсатилади:

риш далолатномаси.

Бошқа хужжатларга ташувчи томонидан тайинланган пунктда юкни олувчига топшириш чоғида юкнинг камомади, бузилиши ёки шикастланганлиги далилини тасдиқлаш учун тузиладиган тижорат далолатномасини киритиш мумкин. Унда юкнинг сақланмаганлиги сабаблари, зарар миқдори ва хусусияти қайд этилади. Тижорат далолатномаси ташувчига унинг зарар етказилганлиги учун жавобгарлиги борасида даъволар билдириш учун асос бўлиб хизмат қилади.

* Темир йўлда ташиш чоғида аввало вагонлар учун кодлар олиш зарур, бунинг учун ариза ва контракт тақдим этилади. Кейин вагонлар режасини олиш учун (бунинг учун: ариза, экспорт контракти нусхаси, темир йўлда ташишга ҳақ тўланганлиги тўғрисида ҳисобварақ-фактура ва ташилаётган юк тўғрисидаги маълумотлар келтирилган хат тақдим этилади) «Ўзбекистон темир йўллари» ДАТК Ташиш хужжатларига ишлов бериш марказига мурожаат қилиш зарур.

** Юкларни сугурталаш шартлари ва сугурта пулини тўлаш нафақат юкнинг қимматлилигига, балки кўплаб омиллар: ташиш муддати, транспорт воситасидаги юк жойининг тури ва сигими, худуди бўйлаб йўналиш ўтган мамлакат, юкдан тушириш пунктлари сони ва ҳоказолар билан белгиландиган умумий транспорт харажатларига ҳам боғлиқ бўлади.

ЎЗБЕКИСТОН ЯНГИЛИКЛАР

НОНУНЧИЛИГИДАГИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ:

● **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРЛАРИ:**

– «Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Суд департаментининг суд қарорларини ижро этиш, моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»;

– «Банк тизимини янада ривожлантириш ва бўш пул маблағларини банк айланмасига жалб этиш чора-тадбирлари тўғрисида».

● **ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ**

– «Вазирлар Маҳкамасининг «Маҳсулотлар, хом ашё ва материалларнинг юқори ликвидли турларини сотишнинг бозор механизмларини жорий этишни давом эттириш тўғрисида» 2004 йил 5 февралдаги 57-сон қарорига ўзгартириш киритиш ҳақида».

● **ИДОРАВИЙ-МЕЪЁРИЙ ХУЖЖАТЛАР:**

– ЎзР МВ, ИВ, ДСҚнинг «Дон нархлари ўртасидаги фарқни тартибга солиш тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида»ги қарори;

– ЎзР МАИМКВ, МВнинг «Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 23 октябрдаги ПФ-3931-сонли «Иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида»ги Фармони бўйича пенсияларни қайта ҳисоблаш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»ги қарори;

– ЎзР Давлат статистика қўмитасининг «1-(кичик бизнес) шакли бўйича микрофирма ва кичик корхона ҳисоботини тузиш тартиби тўғрисида йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»ги буйруқни ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида»ги қарори;

– ЎзР Давлат статистика қўмитасининг «Молиявий натижалар ва ўзаро ҳисоб-китоблар ҳолати тўғрисида ҳисоботни тузиш бўйича йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»ги буйруқни ўз кучини йўқотган деб топиш тўғрисида»ги қарори;

– ЎзР МБ бошқаруви, МВнинг «Тижорат банклари томонидан кичик бизнес субъектларига бюджетдан ташқари жамғармалар ва «Микрокредитбанк» кредит линиялари ҳисобидан микрокредитлар бериш тартиби тўғрисида низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қарори.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
ҚАРОРИ

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ ҲУЗУРИДАГИ СУД
ДЕПАРТАМЕНТИНИНГ СУД ҚАРОРЛАРИНИ ИЖРО ЭТИШ, МОДДИЙ-ТЕХНИКА
ЖИҲАТИДАН ВА МОЛИЯВИЙ ТАЪМИНЛАШ ТИЗИМИНИ ЯНАДА
ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА
(КЎЧИРМА)**

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 45-сон, 451-модда)

Ўтказилаётган суд-ҳуқуқ ислоҳотлари жараёнида қабул қилинган суд қарорларининг сўзсиз бажарилишини таъминлашга қаратилган суд ижрочилари, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Департамент (кейинги ўринларда — Суд департаменти)нинг фаолиятини такомиллаштириш ва жавобгарлигини ошириш бўйича таъсирчан ташкилий-ҳуқуқий механизмлар яратишга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаменти фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2006 йил 31 августдаги 458-сонли қарорини ижро этиш юзасидан суд ижроси тизимини ташкилий ва тузилмавий жиҳатдан ўзгартиш бўйича бир қатор аниқ чора-тадбирлар кўрилди.

Суд департаментининг ташкилий тузилмаси қайта кўриб чиқилди, унинг таркибида ундирувларнинг турлари бўйича: хўжалик судлари; умумий юрисдикция судлари; солиқ, божхона ва бошқа органлар қарорларини ижро этиш бўйича ихтисослаштирилган бўлимлар ташкил этилди. Ички хавфсизлик инспекцияси,

статистика ва таҳлил бўлими ташкил этилди, ҳудудий бўлимлар тузилмасига тегишли ўзгартишлар киритилди.

Кадрлар захирасини шакллантириш бўйича чора-тадбирлар кўрилди, суд ижроси лавозимига номзодларни танлов асосида саралаб олиш тартиби жорий этилди.

Адлия вазирлиги ҳузуридаги Юристар малакасини ошириш марказида суд ижрочиларини тайёрлаш ва қайта тайёрлаш курслари ташкил этилди.

Ушбу соҳадаги мутахассисларни тайёрлаш мақсадида олий юридик таълим муассасалари ўқув дастурларига «Ижро иши юритуви» мустақил фани киритилди.

Ошкораликни таъминлаш, суиистеъмолликларнинг олдини олиш мақсадида хатланган автотототранспорт воситалари ва кўчмас мулкни биржаларда очиқ ким-ошди савдолари орқали сотишнинг янги тартиби, ушбу мол-мулк сотувини амалга оширувчи баҳоловчиларни ва савдо ташкилотларини танлов асосида саралаб олиш механизми жорий қилинди.

Бироқ, кўрилаётган чора-тадбирларга қарамасдан Адлия вазирлиги ва Суд департаментининг фаолияти суд қарорларини ўз вақтида ва тўлиқ ижро этиш бўйи-

НОУТБУКИ, КОМПЬЮТЕРЫ
ОРГТЕХНИКА

T&T

171-00-57, 142-65-50

www.texnika.uz

info@texnika.uz

ча белгиланган талабларга лозим даражада жавоб бермайди, ишни ташкил этишда жиддий камчиликлар мавжуд, ижро интизоми, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш устидан етарли назорат ўрнатилмаган, коррупция ва таъмагирлик ҳолатларига лозим даражада баҳо берилмаяпти.

Натижада жорий йилнинг 9 ойлик яқунлари бўйича қолдиқ сифатида ижро ҳужжатларининг умумий суммаси 228,1 млрд сўмлик 246 минг (19,4%) донани, муддати бузилиб ижро қилинганлари эса — 238,4 донани ёки 24,6%ни ташкил этди.

Ижро ҳужжатлари бўйича маълумотлар базасини ташкил этиш ва юритиш учун мўлжалланган ягона ахборот-компьютер тармоғини ташкил этиш жараёни кечиктирилмоқда, бу эса ушбу соҳадаги ҳисобга олиш ва назорат қилиш самарадорлигида намоён бўлмоқда.

Суд қарорларини ихтиёрий равишда ижро этишдан бўйин товлаган қарздорларни моддий жавобгарликка тортишнинг таъсирчан ҳуқуқий механизмлари мавжуд бўлмаганлиги сабабли ихтиёрий равишда ижро қилиш кўрсаткичлари энг паст даражада бўлиб қолмоқда.

Суд ижрочилари бўлимларини моддий-техника жиҳатидан таъминлаш қониқарсиз даражада бўлиб қолмоқда. Суд департаменти бўлинмаларининг 143 таси ёки 67 фоизи маъмурий бинолари капитал ва жорий таъмирлашга муҳтож, ҳудудий бўлинмаларнинг 16 таси ёки 7,5 фоиз маъмурий бинолари эса ижарага олинган биноларда жойлашган. Буларнинг барчаси суд қарорларини мажбурий ижро этиш самарадорлигига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Суд қарорларини сўзсиз ижро этишни таъминловчи таъсирчан ташкилий-ҳуқуқий механизмларни яратиш, суд ижрочилари фаолиятини такомиллаштириш ва самарадорлигини ошириш, шунингдек Суд департаментининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаменти фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2006 йил 31 августдаги ПҚ-458-сонли қароридан белгилаб қўйилган вазифаларни ижро этиш бўйича ишлари қониқарсиз деб топилсин.

2. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги:

Олий суд, Олий ҳўжалик суди, Бош прокуратура ва бошқа вазирликлар ва идоралар билан биргаликда мажбурий ижро этиш соҳасидаги ҳуқуқни қўллаш амалиётини танқидий таҳлил қилсин ва икки ойлик муддат ичида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига мажбурий ижро этиш механизмининг янада такомиллаштириш, шунингдек суд қарорларини ижро этишдан бўйин товлаш ва тўсқинлик қилганлик учун жавобгарликни кучайтириш бўйича қонун ҳужжати лойиҳасини белгиланган тартибда киритсин;

ижро интизоминини мустаҳкамлаш ва таркибий тузилмалар фаолиятини самарали ташкил этиш устидан тизимли таҳлил ва назоратни амалга ошириш вазифаси юклатилган ҳолда Суд департаменти таркибида Ташкилий-назорат ва таҳлил бошқармасини тузсин;

Суд департаменти ходимлари ўртасида ташкилий-кадрлар ишларини тубдан яхшилаш, қонунийлик ва интизомни мустаҳкамлаш, профилактика ишларини кучайтиришга қаратилган чора-тадбирлар мажмуини ишлаб чиқсин ва амалга оширсин.

3. 2007 йил 1 декабрдан суд ижрочилари томонидан

суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларининг мажбурий ижроси бўйича ҳаракатларнинг бажарилиши учун ижро йиғими жорий этилсин.

Белгилаб қўйилсинки, ижро йиғими қарздордан ихтиёрий ижро этиш муддати тугаганидан кейин қуйидаги миқдорларда ундирилади:

мулкый характердаги ижро ҳужжатлари бўйича — жисмоний шахсдан ундирилаётган сумманинг 1 фоизи миқдорида, юридик шахсдан 2 фоизи миқдорида;

номулкий характердаги ижро ҳужжатлари бўйича — жисмоний шахсдан энг кам иш ҳақининг 5 баравари миқдорида, юридик шахсдан 10 баравари миқдорида.

4. Белгилансинки:

бюджет ташкилотларидан пул маблағлари ёки бошқа мол-мулкни ундиришни назарда тутувчи ижро ҳужжатлари бўйича;

даврий тўловларни ундириш тўғрисидаги ижро ҳужжатлари бўйича, шунингдек алимент ундириш ҳақидаги, майиб бўлиш ёки соғлиққа бошқача тарзда шикаст етганлиги, шунингдек боқувчининг ўлими натижасида кўрилган зарарнинг ўрнини қоплаш тўғрисидаги ишлар бўйича ижро йиғими ундирилмайди.

5. Белгилаб қўйилсинки, ижро йиғими маблағлари Судлар ва адлия органларини ривожлантириш жамғармаси ҳисобига ўтказилади ва Суд департаментининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, суд ижрочиларини ижтимоий ҳимоя қилиш ва моддий рағбатлантириш, шунингдек суд ижрочилари фаолиятини ва мажбурий ижро этиш тизимини янада такомиллаштириш бўйича бошқа чора-тадбирларни амалга оширишга йўналтирилади.

6. Қуйидагилар:

ижро йиғимини ундириш ва фойдаланиш тартиби тўғрисидаги низом 1-иловага мувофиқ;

Суд департаментининг моддий-техника жиҳатидан базасини мустаҳкамлаш бўйича 2007-2010 йилларга мўлжалланган чора-тадбирлар дастури 2-иловага* мувофиқ;

Суд департаментида ягона ахборот-компьютер тармоғини (ЯАКТ) яратиш бўйича ташкилий чора-тадбирлар дастури; Суд департаментида ахборотни йиғиш ва қайта ишлашнинг ташкилий-функционал схемаси; Суд департаментида ягона ахборот-компьютер тармоғини яратишга кетадиган прогноз харажатлари 3-5-иловаларга* мувофиқ тасдиқлансин.

Белгилаб қўйилсинки, кўрсатилган дастурларни амалга ошириш Судлар ва адлия органларини ривожлантириш жамғармаси ҳисобидан амалга оширилади.

7. Суд департаментида ягона ахборот-компьютер тармоғини ташкил этиш учун олиб кириладиган жиҳозлар ва дастурий таъминот божхона тўловлари (божхона расмийлаштируви йиғимларидан ташқари) тўлашдан 6-иловага* мувофиқ озод этилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига 7-иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

9. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.Мирзиёев ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси И.Абдуллаев зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ.**

Тошкент ш.,
2007 йил 1 ноябрь
ПҚ-722-сон.

*2-6-иловалар «Норма маслаҳатчи»да чоп этилмайди.
Унинг тўлиқ матни билан «Норма» АХТда танишиш мумкин.

**ИЖРО ЙИҒИМИНИ УНДИРИШ ВА ФЙДАЛАНИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА
НИЗОМ**

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Мазкур Низом ижро йиғими маблағларини ундириш, ўтказиш ва фойдаланиш тартибини белгилаб беради.

2. Мазкур Низомда мулкӣ характерга эга бўлган ижро ҳужжатлари дейилганда қарздор томонидан ундирувчига, давлат фойдасига ёхуд бошқа шахсга муайян пул маблағларини тўлашни назарда тутувчи суд ҳужжатлари ёки бошқа органлар ҳужжатлари тушунилади.

Мулкӣ характерга эга бўлмаган ижро ҳужжатлари дейилганда қарздорга муайян ҳаракатларни амалга ошириш ёки уларни амалга оширишдан ўзини тийиш мажбуриятини юкловчи суд ҳужжатлари ёки бошқа органлар ҳужжатлари тушунилади.

**II. ИЖРО ЙИҒИМИНИ УНДИРИШ
ТАРТИБИ**

3. Суд ижрочиси томонидан ижро ҳужжатини мажбурий ижро этиш чоралари қўлланилганда қарздордан қуйидаги миқдорларда ижро йиғими ундирилади:

мулкӣ характерга эга бўлган ижро ҳужжатлари бўйича — жисмоний шахсдан ундириладиган сумманинг 1 фоизи миқдорида, юридик шахсдан 2 фоизи миқдорида (мажбурий ижро ҳаракатларини амалга ошириш жараёнида мол-мулк ундирувчига топширилган тақдирда — ушбу мол-мулкнинг қийматидан келиб чиққан ҳолда);

мулкӣ характерга эга бўлмаган ижро ҳужжатлари бўйича — жисмоний шахсдан энг кам иш ҳақининг 5 баравари миқдорида, юридик шахсдан энг кам иш ҳақининг 10 баравари миқдорида.

4. Ижро ҳужжатини ихтиёрий равишда ижро этиш муддати тугаганидан кейинги кунда суд ижрочиси томонидан чиқарилган қарор ижро йиғимини ундириш учун асос бўлиб ҳисобланади.

Ижро йиғимини ундириш тўғрисидаги қарор Ўзбекистон Республикасининг «Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ алоҳида ижро иши юритуви қўзғатилмасдан мажбурий ижро этилиши лозим.

5. Ижро йиғими қарздордан ижро ҳужжатида кўрсатилган ундирув суммасига қўшимча равишда ундирилади. Бунда, ундирув:

мулкӣ характерга эга бўлган ижро ҳужжатлари бўйича — қарздордан ундирилган пул суммаси ёхуд ундирувчига топширилган, қонунда белгиланган муддатда сотилмаган мол-мулк қийматига мутаносиб равишда;

мулкӣ характерга эга бўлмаган ижро ҳужжатлари бўйича — мажбурий ижро этиш бўйича чоралар қўллашни бошлаш билан бир вақтда амалга оширилади.

Бир нечта талаблар (ижро ҳужжатлари) бўйича қарздордан ундириладиган ижро йиғимлари Ўзбекистон Республикасининг «Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида»ги Қонунининг 80-моддасида белгиланган тартибда тегишли талабнинг қаноатлантириш навбатига кўра ундирилади. Бунда, мулкӣ характерга эга бўлмаган ижро ҳужжатлари бўйича қарздордан ундириладиган ижро йиғимлари, шунингдек мулкӣ характерга эга бўлган ижро ҳужжатлари бўйича қонунда белгиланган муддатда реализация қилинмаган мол-мулкни ундирувчига топшириш

ҳолатлари биринчи навбатда қаноатлантириладиган талабларга тенглаштирилади. Мазкур хатбоши билан белгиланган қоидалар қарздорнинг банк ҳисобварақларидаги пул маблағларини ҳисобдан чиқариш навбатларини белгилаш вақтида ҳам татбиқ этилади.

6. Ижро йиғими:

бюджет ташкилотларидан пул маблағлари ва бошқа мол-мулкни ундириш. Бунда, ташкилотнинг бюджет ташкилоти деб топилишини тасдиқловчи ҳужжат қарздор томонидан суд ижрочисига тақдим қилинадиган мазкур ташкилотнинг харажатлар сметасини рўйхатга олган тегишли молия органининг хати ҳисобланади;

даврий тўловларни (алимент ундириш ҳақидаги, майиб бўлиш ёки соғлиққа бошқача тарзда шикаст етганлиги, шунингдек боқувчининг ўлими натижасида кўрилган зарарнинг ўрнини қоплаш тўғрисидаги ва бошқа ишлар бўйича) ундириш бўйича.

Ўзбекистон Республикасининг «Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш тўғрисида»ги Қонунининг 52 ва 69-моддаларига мувофиқ ижро йиғими ундирув қаратилиши мумкин бўлмаган пул суммасидан, шунингдек мол-мулклардан ундирилмайди.

7. Ижро йиғими ундириш тўғрисидаги қарорларнинг ҳисобини юритиш ва уларнинг ундирилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Адлия вазири томонидан белгиланган тартибда амалга оширилади.

**III. ИЖРО ЙИҒИМИ МАБЛАҒЛАРИНИ
ЎТКАЗИШ ВА ФЙДАЛАНИШ ТАРТИБИ**

8. Ижро йиғимининг ундирилган маблағлари Судлар ва адлия органларини ривожлантириш жамғармаси (кейинги ўринларда — Жамғарма)га ўтказилади.

Кўрсатиб ўтилган маблағларнинг, шунингдек суд ижрочилари томонидан ундириладиган жарималар, мол-мулкни сотиш ёки баҳолаш бўйича ўзининг шартномавий мажбуриятларини бажармаган (лозим даражада бажармаган) биржалар, баҳоловчилар, савдо ташкилотлари, бошқа шахслардан ундириладиган жарималар ва пеняларнинг келиб тушиши ва фойдаланилишини ҳисобга олиш Жамғарманинг бошқа манбаларидан алоҳида юритилади ҳамда қуйидаги мақсадларда ишлатилади:

Суд департаментининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш;

устамалар, мартаба даражалари ва кўп йиллик хизмати учун қўшимча тўловлар тўлашга, Суд департаментининг қўшимча ходимларини сақлаб туриш;

Суд департаменти ходимларини ижтимоий ҳимоя қилиш ва моддий рағбатлантириш;

кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлашни ташкил этиш;

Суд департаментининг ижро иши юритувини ва фаолиятини такомиллаштириш бўйича бошқа чора-тадбирларни амалга ошириш.

9. Суд департаментининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш қуйидагиларни назарда тутати:

Суд департаменти, унинг ҳудудий бошқармалари ва суд ижрочилари туман (шаҳар) бўлимларининг бино ва хоналарини қуриш, сотиб олиш, капитал ва жорий таъмирлаш;

уларни зарур инвентарлар, жиҳозлар, компьютер техникаси ва бошқа замонавий оргтехника ҳамда транспорт воситалари билан таъминлаш;

техника ва автотранспорт воситаларига хизмат кўрсатиш, уларни таъмирлаш;

зарур адабиётлар ва босма нашрлар билан таъминлаш;

Суд департаментида ягона ахборот-компьютер тармоғини барпо этиш, уни модернизациялаш ва фойдаланиш бўйича харажатлар;

Суд департаменти тизимининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш бўйича бошқа тадбирлар.

10. Маблағларни сарфлаш Жамғарма Кузатувчи кенгаши томонидан ҳар йили тасдиқланадиган Мақсадли дастурга мувофиқ амалга оширилади.

11. Мақсадли дастурга киритиш учун Жамғарма Кузатувчи кенгашига:

Суд департаменти ҳудудий бошқармалари бошлиқлари томонидан — ҳудудий бошқармалар ва тегишли ҳудуддаги суд ижрочилари бўлимларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш қисмига оид;

Суд департаменти директори томонидан — Суд департаментининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш бўйича марказлашган чора-тадбирларни ўтказиш қисмига оид талабномалар берилади.

12. Мақсадли дастурга киритиш учун талабномалар Жамғарма Кузатувчи кенгаши томонидан белгиланган тартибда кўриб чиқилади.

13. Жамғарма Кузатувчи кенгаши ҳар йили кейинги йилнинг 15 январига қадар келиб тушган талабномаларни кўриб чиқади ва киритилган таклифларни Мақсадли дастурга киритиш (ёки рад этиш) ҳақида қарор қабул қилади.

Талабномаларни кўриб чиқиш ва уларни Мақсадли дастурга киритиш ижро йиғими маблағларининг келиб тушиш прогнози асосида амалга оширилади.

14. Жамғарма Кузатувчи кенгаши ўзининг ҳар чоралик йиғилишларида Мақсадли дастурнинг бажарилишини мониторинг қилиб боради.

Мониторинг натижалари бўйича, шунингдек Суд департаменти ва ҳудудий бошқармаларнинг мурожаатларига мувофиқ Жамғарма Кузатувчи кенгаши тасдиқланган Мақсадли дастурга маблағларнинг мақбул равишда тақсимланишига ва кўзда тутилган тадбирларнинг тўлиқ бажарилишига қаратилган ўзгартиришлар киритиш ҳуқуқига эга.

15. Суд департаменти ходимларини моддий рағбатлантириш Ўзбекистон Республикаси Адлия вазири томонидан белгиланган тартибда амалга оширилади.

IV. ИЖРО ЙИҒИМИНИ ҚАЙТАРИШ ТАРТИБИ

16. Жамғарма маблағлари ҳисобидан ижро йиғимини қайтариш қуйидаги ҳолларда амалга оширилади:

қарздорнинг аризасига асосан, асос сифатида ижро ҳужжати берилган суд қарори ёки бошқа орган қарорининг ёхуд қонун бўйича ижро ҳужжати ҳисобланадиган бошқа ҳужжатнинг бекор қилиниши;

қарздор ёки ундирувчининг аризасига асосан, асос сифатида ижро ҳужжати берилган суд ҳужжати ёки бошқа орган ҳужжатларининг ўзгартирилиши, агар ушбу ўзгартириш натижасида тўланган ижро йиғими миқдо-

рини қайтадан кўриб чиқиш лозим бўлса;

қарздор ёки ижро йиғими ундирилган бошқа шахснинг аризасига ёхуд суд ижрочисининг ташаббусига асосан, ижро йиғими миқдорини нотўғри ёки ортиқча ўтказилганлиги;

суд ҳужжатларига асосан қонун ҳужжатларида назарда тутилган бошқа ҳолларда;

Ижро йиғимини қайтариш ҳақидаги ариза ушбу бандда кўрсатилган ҳолатлар юзага келганидан кейин уч йилдан кечиктирмасдан берилади.

17. Ундирилган ижро йиғими миқдорини қайтариш учун ижро йиғимини тўлаган шахс мажбурий ижро ҳаракати ким томонидан амалга оширилганидан келиб чиқиб, Суд департаментининг марказий аппаратида ёки тегишли ҳудудий бошқармага ариза билан мурожаат қилади.

Аризага қуйидагилар илова қилинади:

суд қарори ёки бошқа орган қарорини бекор қилиш ёки ўзгартириш ҳақидаги ҳужжатнинг тасдиқланган нусхаси — ижро йиғими мазкур Низом 16-бандининг иккинчи ва учинчи хатбошиларида назарда тутилган асослар бўйича қайтарилганда;

ижро йиғими миқдори нотўғри ёки ортиқча ўтказилганлигини тасдиқловчи ҳисоб-китоб ҳужжати ёки бошқа ҳужжат — ижро йиғими мазкур Низом 16-бандининг тўртинчи хатбошида назарда тутилган асос бўйича қайтарилганда;

суднинг қонуний кучга кирган қарорининг тасдиқланган нусхаси — ижро йиғими мазкур Низомнинг 16-банди бешинчи хатбошида назарда тутилган асослар бўйича қайтарилганда.

18. Ижро йиғимини қайтариш тўғрисидаги ариза Суд департаментининг тегишли ҳудудий бошқармаси ёки марказий аппарати томонидан кўриб чиқилади ва ариза берилган кундан эътиборан беш кунлик муддат ичида ижро йиғимини қайтариш ёки қайтаришни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилинади, қабул қилинган қарор ҳақида ариза берувчини ёзма равишда хабардор қилади.

Ижро йиғимини қайтариш тўғрисидаги қарор қабул қилинганидан бошлаб узоғи билан икки кун ичида қайтариш учун Жамғарманинг Ижро этувчи дирекциясига юборилади. Ижро йиғимини қайтариш Ижро этувчи дирекция томонидан қарор олинган кундан бошлаб беш банк куни давомида амалга оширилади.

19. Ижро йиғимини қайтариш ёки қайтаришни рад этиш тўғрисида қарор устидан белгиланган тартибда судга мурожаат қилиш мумкин.

V. ИЖРО ЙИҒИМИ МАБЛАҒЛАРИНИ ҲИСОБГА ОЛИШ ВА НАЗОРАТ ҚИЛИШ

20. Ижро йиғими маблағларининг келиб тушиши ва сарфланишини ҳисобга олиш Жамғарма учун белгилаб қўйилган тартибда Жамғарманинг Ижро этувчи дирекцияси томонидан олиб борилади.

21. Ижро йиғими маблағларидан мақсадли фойдаланишни назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Молия вазирига Назорат-тафтиш бош бошқармаси томонидан амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг 2007 йил 1 ноябрдаги ПҚ-722-сон қарорига
7-ИЛОВА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲУКУМАТИНИНГ АЙРИМ ҚАРОРЛАРИГА КИРИТИЛАЁТГАН ЎЗГАРТИРИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 18 мартдаги 147-сон «Судлар ва адлия органларини ривожлантириш жамғармасини ташкил

этиш тўғрисида»ги қарорнинг (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2003 й., 3-сон, 26-модда):

а) иккинчи банд қуйидаги тахрирда баён қилинган

саккизинчи—ўнинчи хатбошилар билан тўлдирилсин:
«суд ижрочилари томонидан ундириладиган ижро йиғимлари маблағлари:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 31 августдаги ПҚ-458-сон қарори билан тасдиқланган Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш жараёнида автомобилотранспорт воситалари ва кўчмас мулкни сотиш тартиби тўғрисидаги низомнинг 37-бандида назарда тутилган ҳолларда суд ижрочилари туман (шаҳар) бўлимларининг депозит ҳисобига ўтказиладиган очиқ аукционда иштирок этиш учун киритилган закатлар;

мол-мулкни сотиш ёки баҳолаш бўйича ўзининг шартномавий мажбуриятларини бажармаган (лозим даражада бажармаган) биржалар, баҳоловчилар, савдо ташкилотлари, бошқа шахслардан ундириладиган жарималар ва пенялар»;

б) қарорнинг 1-илоvasи 2-банди қуйидаги тахрирда баён қилинган саккизинчи-ўнинчи хатбошилар билан тўлдирилсин:

«суд ижрочилари томонидан ундириладиган ижро йиғимлари маблағлари:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 31 августдаги ПҚ-458-сон қарори билан тасдиқланган Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш жараёнида автомобилотранспорт воситалари ва кўчмас мулкни сотиш тартиби тўғрисидаги низомнинг 37-бандида назарда тутилган ҳолларда суд ижро-

чилари туман (шаҳар) бўлимларининг депозит ҳисобига ўтказиладиган очиқ аукционда иштирок этиш учун киритилган закатлар;

мол-мулкни сотиш ёки баҳолаш бўйича ўзининг шартномавий мажбуриятларини бажармаган (лозим даражада бажармаган) биржалар, баҳоловчилар, савдо ташкилотлари, бошқа шахслардан ундириладиган жарималар ва пенялар»;

в) қарорнинг 1-илоvasи 4-банди қуйидаги тахрирда баён қилинган хатбоши билан тўлдирилсин:

«Жамғармага келиб тушган ижро йиғимлари, суд ижрочилари томонидан ундирилган жарима суммалари, шунингдек биржалар, баҳоловчилар, савдо ташкилотлари ва ўзга шахслар томонидан мол-мулкни баҳолаш ёки сотишда зиммасига олинган шартнома мажбуриятларни бажармаганлик (лозим даражада бажармаганлик) учун жарима ва пенялар Суд департаментининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, суд ижрочиларини моддий рағбатлантириш, шунингдек суд ижрочилари фаолиятини ва мажбурий ижро этиш тизимини такомиллаштириш бўйича бошқа чора-тадбирларни амалга ошириш учун ишлатилади».

2. Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 25 октябрдаги 499-сон «Вазирликлар ва идораларнинг бюджетдан ташқари жамғармаларига ажратмаларни тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига 2-илоvanинг 5-банди (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2004 й., 10-сон, 100-модда) қуйидаги тахрирда баён этилсин:

Т/р	Вазирликлар ва идораларнинг номи	Шакллантириш манбаи	Ажратмалар миқдори (фоизларда)
5.	Адлия муассасалари ва судларни ривожлантириш жамғармаси (Адлия вазирлиги, Олий суд, Олий хўжалик суди, Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаменти)	Умумий юрисдикция судлари томонидан кўриладиган ишлар бўйича жарималар ва давлат божлари суммаси	20
		Хўжалик судлари томонидан кўриладиган ишлар бўйича жарималар ва давлат божлари суммаси	15
		Адлия органлари ва ФХДЁ бўлимлари томонидан ундириладиган давлат божлари суммаси	20
		Нотариуслар томонидан ундириладиган давлат божлари суммаси	15
		Нодавлат нотариат ташкилотлари, адвокатлик бюrolари, фирмалари, ҳайъатлари, хусусий нотариал идоралар рўйхатдан ўтказилганлиги, нотариал ва адвокатлик фаолияти лицензияланганлиги, юридик кадрлар малака аттестациясидан ўтказилганлиги учун адлия органлари томонидан ундириладиган маблағлар ҳамда адлия органлари томонидан ундириладиган жарималар	100
		Ижро этиш бўйича бюджетга ундирилган суммалар бундан, бюджетга ва бюджетдан ташқари жамғармаларга солиқлар ва мажбурий тўловлар бўйича муддати ўтказиб юборилган қарзлар ундирилиши мустасно	30
		Ваколатли органлар томонидан олиб қўйилган ва давлат даромадига ўтказилган мол-мулкни сотишдан тушган, шунингдек солиқлар ва бюджетга ҳамда бюджетдан ташқари жамғармаларга мажбурий тўловлар бўйича муддатида тўланмаган қарзларни ундириш бўйича маблағлар	10
		суд ижрочилари томонидан ундириладиган ижро йиғимлари маблағлари;	100
		Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 31 августдаги ПҚ-458-сон қарори билан тасдиқланган Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш жараёнида автомобилотранспорт воситалари ва кўчмас мулкни сотиш тартиби тўғрисидаги низомнинг 37-бандида назарда тутилган ҳолларда суд ижрочилари туман (шаҳар) бўлимларининг депозит ҳисобига ўтказиладиган очиқ аукционда иштирок этиш учун киритилган закатлар;	100
мол-мулкни сотиш ёки баҳолаш бўйича ўзининг шартномавий мажбуриятларини бажармаган (лозим даражада бажармаган) биржалар, баҳоловчилар, савдо ташкилотлари, бошқа шахслардан ундириладиган жарималар ва пенялар	100		

3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 31 августдаги ПҚ-458-сон «Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаменти фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорининг 2-илоvasи (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2006 й., 36-сон, 360-модда) мазкур ўзгартириш ва қўшимчаларга иловага мувофиқ тахрирда баён этилсин.

**БАНК ТИЗИМИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ВА БЎШ ПУЛ МАБЛАҒЛАРИНИ
БАНК АЙЛАНМАСИГА ЖАЛБ ЭТИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ
ТЎҒРИСИДА**

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 45-сон, 454-модда)

Қайд этиб ўтилсинки, мустақиллик йиллари мобайнида банк тизимини изчил ва аниқ мақсад йўлида ислоҳ қилиш банкларнинг мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришдаги ролини кучайтиришга, уларнинг капиталлашув даражасини оширишга, иқтисодиётнинг реал секторини кредитлаш кўламлигини кенгайтиришга ҳамда кўрсатилаётган банк хизматлари сифатини яхшилашга имконият яратди. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни молиявий қўллаб-қувватлаш ҳажмлари ошиб бормоқда, аҳолига, шу жумладан ёш оилаларга ипотека ва истеъмол кредитлари бериш миқёслари тобора кенгаймоқда.

Ҳозирги вақтда тижорат банклари активлари ва жами капиталининг ҳажмлари 2000 йилга нисбатан тегишли равишда 7,6 ва 7,4 баравар кўпайди. Аҳолининг омонат қўйилмалари ҳажми 38 баравар, банк кассаларига нақд пул маблағларининг тушумлари — 8,1 баравар, иқтисодиётнинг реал секторига кредит қўйилмалари — 5 баравар кўпайди.

Шу билан бирга, тижорат банклари ҳамон самарали инвестиция марказларига айлангани йўқ, корхоналарни модернизация қилиш ва технологик қайта жиҳозлашда ўз капитали билан сушт қатнашмоқда. Банкларнинг капиталлашув даражасини кескин ошириш, банк тизими барқарорлиги, ишончли пул муомаласи, банклар томонидан нақд маблағлар тўсиқсиз ва тўлиқ берилиши кафолатларини яратиш вазифалари долзарблигича қолмоқда.

Марказий банк ва тижорат банклари, солиқ органлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, шаҳар ва туманлар ҳокимликлари томонидан банкдан ташқари айланмани қисқартириш ҳамда нақд пулларни банк кассаларига жалб этиш борасида амалга оширилаётган ишлар етарли даражада эмас.

Банк тизимини янада ислоҳ қилиш ва эркинлаштириш, тижорат банкларининг рақобатдошлиги, молиявий барқарорлиги ва инвестициявий фаоллигини кучайтириш, банкдан ташқари айланмани камайтириш, жумладан озиқ-овқат (деҳқон) бозорларидаги нақд пулларни банк айланмасига жалб этиш ҳамда нақд пулсиз ҳисоб-китоблар кўламини кенгайтириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Иқтисодиёт вазирлиги, Молия вазирлиги ва Давлат солиқ кўмитаси Ўзбекистон Банклари уюшмаси ва тижорат банклари билан биргаликда ишлаб чиқилган:

2007—2010 йилларда Ўзбекистон Республикасининг банк тизимини ислоҳ қилишни чуқурлаштириш ва ривожлантириш дастури 1-иловага* мувофиқ;

Бўш пул маблағларини банк айланмасига янада жалб қилиш ва нақд пулсиз ҳисоб-китоблар ҳажмининг ўсишини таъминлаш бўйича чора-тадбирлар комплекси 2-иловага* мувофиқ маъқуллансин.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Давлат солиқ кўмитаси, тегишли вазирлик ва идоралар, тижорат банклари раҳбарлари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари зиммасига ушбу қарорнинг 1 ва

2-иловаларида назарда тутилган чора-тадбирлар белгиланган муддатларда сифатли ва тўлиқ бажарилишини таъминлаш учун шахсий жавобгарлик юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси банк тизимини ислоҳ қилишни янада чуқурлаштириш бўйича ушбу чора-тадбирларнинг бажарилишини ҳар чорада ўз мажлисларида кўриб борсин.

2. 2008 йилнинг 1 январидан бошлаб янги ташкил этилаётган банклар устав капиталининг энг кам миқдорини белгилаш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ва тижорат банкларининг қуйидаги тақлифлари қабул қилинсин:

тижорат банклари учун — сўм эквивалентида 5 млн евро миқдорига;

хусусий банклар учун — сўм эквивалентида 2,5 млн евро миқдорига.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки тижорат банклари билан биргаликда 2008 йил мобайнида тижорат ва хусусий банкларнинг устав капиталларини кўрсатиб ўтилган талабларга мувофиқлаштириш тадбирларини ўз вақтида ишлаб чиқиш ҳамда белгиланган тартибда амалга оширишни таъминласин.

3. Белгилаб қўйилсинки, банк фаолиятини амалга ошириш лицензиясига эга бўлган тижорат банклари қимматли қоғозлар бозорида инвестиция воситачиси, инвестиция активларини бошқарувчи ва инвестиция маслаҳатчиси сифатида профессионал фаолиятни амалга оширишга ҳақлидир. Бунда тижорат банклари томонидан мазкур фаолият турларини амалга оширишга алоҳида лицензия олиш талаб қилинмайди.

4. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, тижорат банклари, кредит уюшмалари, микрокредит ташкилотлари ва суғурта компанияларига бир ой муддатда қуйидагилар бўйича аниқ чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш тавсия этилсин:

банк муассасалари, шу жумладан мини-банклар, махсус кассалар, валюта айирбошлаш шохобчалари тармоқларини озиқ-овқат (деҳқон) бозорлари ҳудудларида жойлаштирган ҳолда кенгайтириш ҳамда дам олиш ва байрам кунларида белгиланган тартибда ишлашини мажбурий таъминлаш;

озиқ-овқат (деҳқон) бозорларида фаолият юритаётган тадбиркорлик субъектлари ва жисмоний шахсларнинг пул маблағларини жамғарма ҳамда муддатли депозитларга, шу жумладан қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини сотишдан тушадиган бўш пул маблағларни омонатчиларга маблағ сақланадиган ҳар бир куни учун фоизли даромад қўшган ҳолда вақтинча сақлашга жалб этиш;

деҳқон хўжаликлари, савдо-харид фирмалари ва бошқа кичик бизнес ҳамда тадбиркорлик субъектларига кредитлар бериш ва микромолия, шунингдек озиқ-овқат (деҳқон) бозорларида қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етказиб бериш, сақлаш ва сотиш билан боғлиқ таваккалчиликларни суғурталаш бўйича хизмат кўрсатиш.

5. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ кўмитаси, Марказий банки ва тижорат банклари бир ой муддатда ҳудудлар доирасида ҳар бир тушум манбалари бўйича пул оқимининг ўзгариши, шунингдек хўжалик юритувчи субъектларнинг нақд пул тушумини тўлиқ топширгани ва топширишдан бўйин товлагани тўғрисидаги маълумотлар ўз аксини топиши таъминланган тезкор ахбо-

*1-2-иловалар «Норма маслаҳатчи»да чоп этилмайди.

ротни кундалик айирбошлашнинг умумреспублика ягона электрон тармоғини жорий этсин.

6. Қуйидагилар 2008 йилнинг 1 январидан бошлаб 3 йил муддатга:

юридик шахсларнинг тижорат банкларининг депозитларига ва қарз қимматли қоғозларига 1 йилдан ортиқ муддатга жойлаштиришдан олинган фоизли даромадлари солиқ солишдан;

Республика инкассация бирлашмаси — бўшайдиган маблағларни инкассация хизматининг моддий-техника базасини мустақамлашга мақсадли йўналтириш шарт билан қўшилган қиймат солиғи ва мулк солиғи тўлашдан озод этилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Адлия вазирлиги ва бошқа манфаатдор вазирликлар ҳамда

идоралар билан биргаликда бир ой муддатда қонун ҳужжатларига мазкур қарордан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

8. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.С.Азимов ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Раиси Ф.М.Муллажонов зиммаларига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И.КАРИМОВ.

Тошкент ш.,
2007 йил 7 ноябрь
ПҚ-726-сон.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ
ҚАРОРИ

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ «МАҲСУЛОТЛАР, ХОМ АШЁ ВА МАТЕРИАЛЛАРНИНГ ЮҚОРИ ЛИКВИДЛИ ТУРЛАРИНИ СОТИШНИНГ БОЗОР МЕХАНИЗМЛАРИНИ ЖОРИЙ ЭТИШНИ ДАВОМ ЭТТИРИШ ТЎҒРИСИДА» 2004 ЙИЛ 5 ФЕВРАЛДАГИ 57-СОН ҚАРОРИГА ЎЗГАРТИРИШ КИРИТИШ ҲАҚИДА

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 43-сон, 429-модда)

Биржа савдоларида моддий-техника ресурсларининг стратегик турларини сотишда шартнома мажбуриятлари бажарилиши учун жавобгарликни кучайтириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Вазирлар Маҳкамасининг «Маҳсулотлар, хом ашё ва материалларнинг юқори ликвидли турларини сотишнинг бозор механизмларини жорий этишни давом эттириш тўғрисида» 2004 йил 5 февралдаги 57-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2004 й., 2-сон, 10-модда) 2-бандининг еттинчи хатбошидаги «2» рақа-

ми «10» рақами билан алмаштирилсин.

2. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.С.Азимов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири
Ш.МИРЗИЁЕВ.

Тошкент ш.,
2007 йил 23 октябрь
222-сон.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ,
ИҚТИСОДИЁТ ВАЗИРЛИГИ, ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИНИНГ
ҚАРОРИ

ДОН НАРХЛАРИ ЎРТАСИДАГИ ФАРҚНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА*

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2007 йил 20 октябрда 1729-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 43-сон, 434-модда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1998 йил 31 декабрдаги «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинаётган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари бўйича ҳисоб-китоблар учун Фонд ташкил этиш тўғрисида»ги ПФ-2165-сон Фармонида мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги ва Давлат солиқ қўми-

таси қарор қилади:

1. Илова қилинаётган Дон нархлари ўртасидаги фарқни тартибга солиш тўғрисидаги низом тасдиқлансин.

2. Мазкур қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилганидан сўнг ўн кундан кейин кучга киради.

Молия вазири
Р.АЗИМОВ.
83-сон

Иқтисодиёт вазири
Б.ХОДЖАЕВ.
28-сон

Давлат солиқ
қўмитаси раиси
Б.ПАРПИЕВ.
2007-51-сон

Тошкент ш., 2007 йил 10 сентябрь.

*2007 йил 30 октябрдан кучга киради.

ДОН НАРХЛАРИ ЎРТАСИДАГИ ФАРҚНИ ТАРТИБГА СОЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМ

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1998 йил 31 декабрдаги «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинаётган қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари бўйича ҳисоб-китоблар учун Фонд ташкил этиш тўғрисида»ги ПФ-2165-сон Фармонида мувофиқ дон нархлари ўртасидаги фарқни тартибга солишни белгилайди.

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Мазкур Низом давлат эҳтиёжлари учун дон харид қилиш, сақлаш, қайта ишлаш ҳамда сотиш фаолиятини амалга оширувчи, «Ўздонмаҳсулот» таркибига кирувчи барча хўжалик юритувчи субъектларга, жумладан дон қабул қилиш корхоналари, элеваторлар, тегирмонлар, ёрма, омихта ем ва уруғни қайта ишлаш корхоналари ва бошқа дон маҳсулотлари корхоналари (кейинги ўринларда — корхоналар)га татбиқ этилади.

2. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги белгиланган тартибда:

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ҳамда «Ўздонмаҳсулот» акциядорлик компанияси билан келишилган ҳолда дон экинларининг прејскурант харид нархини белгилайди ва тасдиқлайди;

«Ўздонмаҳсулот» акциядорлик компанияси билан биргаликда дон экинларининг ўртача харид нархидан ва қайта ишлаш корхоналарининг харажатларидан келиб чиқиб дон, қўшимча маҳсулотлар ва донни дастлабки қайта ишлашдан ҳосил бўладиган чиқиндиларнинг эркин улгуржи-сотиш нархини ва давлат ресурсидаги уннинг улгуржи-сотиш ҳамда ундан пишириладиган қолипни нон чакана нархининг чегараланган даражасини белгилайди.

3. Дон ва дон маҳсулотлари қолдиғи ва ҳаракати, шунингдек моддий жавобгар шахслар фаолияти устидан ишончли назоратни ўрнатиш мақсадида, корхона уларнинг қийматини улгуржи-сотиш нархида ҳисобга олиб боради.

II. НАРХЛАР ЎРТАСИДАГИ ФАРҚЛАРДАН МАБЛАҒЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА Фойдаланиш тартиби

4. Давлат эҳтиёжлари учун дон сотиб олишда доннинг харид (прејскурант ёки шартнома) ва улгуржи-сотиш нархлари ўртасида ижобий ёки салбий фарқ юзага келади.

5. Дон нархлари ўртасидаги фарқ (ижобий ёки салбий) дон, қўшимча маҳсулотлар ва донни дастлабки қайта ишлашдан ҳосил бўладиган чиқиндиларнинг улгуржи-сотиш нархларини қайта кўриб чиқилиши натижасида, «Ўздонмаҳсулот» акциядорлик компанияси таркибига кирувчи барча корхоналардаги ҳақиқий қолдиқларининг қайта баҳоланиши ҳисобига ҳам юзага келади.

6. Дон маҳсулотлари корхоналарида доннинг харид (прејскурант ёки шартнома) ва улгуржи-сотиш нархлари ўртасидаги ҳамда дон, қўшимча маҳсулотлар ва донни дастлабки қайта ишлашдан ҳосил бўладиган чиқиндиларнинг аввал амалда белгиланган ва янги киритилаётган улгуржи-сотиш нархлари бўйича қайта баҳоланган юзага келган ижобий фарқлар суммаси (кейинги ўринларда — ижобий фарқ ва қайта баҳолаш маблағлари) мутаносиб равишда 1810 «Доннинг республи-

ка ичидаги улгуржи-сотиш ва харид нархлари ўртасидаги ижобий (салбий) фарқлар» ва 1820 «Республика ичида улгуржи-сотиш нархларининг ўзгариши муносабати билан дон нархини ошириш (камайтириш)» баланс ҳисобварақларида ҳисобга олиб борилади.

7. Ижобий фарқ ва қайта баҳолаш суммалари корхонанинг даромади ҳисобланмайди ва дон маҳсулотлари корхоналари ушбу маблағни дон, қўшимча маҳсулотлар ва донни дастлабки қайта ишлашдан ҳосил бўладиган чиқиндиларни сотилиш ҳажмига мутаносиб равишда ҳисобот ойдан кейинги ойнинг 15-кунигача, «Ўздонмаҳсулот» акциядорлик компаниясининг бюджетдан ташқари маҳсус ҳисобварағига кейинчалик 2 банк кунда Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг маҳсус ҳисобварағига кўчириши учун ўтказиб беради.

8. Дон маҳсулотлари корхоналарида сақланаётган давлат захирасидаги дон янги қўлланиладиган улгуржи-сотиш нархи даражасида қайта баҳоланади ва қайта баҳолаш ҳисобига вужудга келган сумма Давлат бюджети маблағи сифатида ҳисобга олинади ҳамда давлат захирасидаги донни сақлаш бўйича харажатларни молиялаштириш учун фойдаланилади.

9. Доннинг харид нархи улгуржи-сотиш нархидан юқори бўлган ҳамда дон, қўшимча маҳсулотлар ва донни дастлабки қайта ишлашдан ҳосил бўладиган чиқиндиларнинг қолдиқлари улгуржи-сотиш нархларини ўзгариши ҳисобига арзонлаштирилган ҳолатларда салбий фарқ юзага келади ва бу фарқ кейинчалик қайд қилинган маҳсулотларни сотилиш ҳажмига мутаносиб равишда корхоналарнинг 1810 «Доннинг республика ичидаги улгуржи-сотиш ва харид нархлари ўртасидаги ижобий (салбий) фарқлар» ва 1820 «Республика ичида улгуржи-сотиш нархларининг ўзгариши муносабати билан дон нархини ошириш (камайтириш)» баланс ҳисобварақларида мос равишда ҳисобга олиб борилган ижобий фарқ ва қайта баҳолаш маблағлари ҳисобидан қоплаб борилади.

III. НАРХЛАР ЎРТАСИДАГИ ФАРҚЛАРДАН МАБЛАҒЛАРНИНГ ТАШКИЛ ЭТИЛИШИ ВА Фойдаланишини назорат қилиш тартиби

10. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг Назорат-тафтиш бош бошқармаси ва унинг жойлардаги бўлинмалари белгиланган тартибда:

харид (прејскурант ёки шартнома) ва улгуржи-сотиш нархлари ўртасида ижобий фарқни ҳамда давлат эҳтиёжлари учун харид қилинган дон, қўшимча маҳсулотлар ва чиқиндилар қолдиқларини қайта баҳолаш ҳисобига улар қийматининг ошиши натижасида юзага келадиган маблағларни ўз вақтида ва тўлиқ жамланиши ҳамда «Ўздонмаҳсулот» акциядорлик компаниясининг бюджетдан ташқари маҳсус ҳисобварағига ўтказиб берилиши ва кейинчалик уларни Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг маҳсус ҳисобварағига ўтказилиши;

доннинг харид нархи улгуржи-сотиш нархидан юқори бўлганда ҳамда дон, қўшимча маҳсулотлар ва донни дастлабки қайта ишлашдан ҳосил бўладиган чиқиндиларнинг қолдиқлари улгуржи-сотиш нархларини ўзгариши ҳисобига арзонлаштирилганда юзага келадиган салбий фарқни ҳисобга олишни тўғрилиги устидан тек-

ширишларни амалга оширади.

11. Харид (прейскурант ёки шартнома) ва улгуржи-сотиш нархлари ўртасида ижобий (салбий) фарқ ҳамда давлат эҳтиёжи учун харид қилинган дон, қўшимча маҳсулотлар ва чиқиндилар қолдиқларини қайта баҳолаш ҳисобига улар қийматининг ошиши (камайиши) натижасида юзага келадиган маблағлар бўйича маълумотларнинг объективлиги ва ҳаққонийлигига дон корхоналарининг раҳбарлари ва бош

бухгалтерлари жавобгар бўладилар.

IV. ЯКУНИЙ ҚОИДА

12. Ушбу Низом «Ўздонмаҳсулот» акциядорлик компанияси билан келишилган.

**«Ўздонмаҳсулот» акциядорлик компаниясининг раиси
Э.ҚУДРАТОВ.**

Тошкент ш.,
2007 йил 10 сентябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МЕҲНАТ ВА АҲОЛИНИ
ИЖТИМОЙ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ВАЗИРЛИГИ,
МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИНИНГ
ҚАРОРИ

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ 2007 ЙИЛ 23 ОКТЯБРДАГИ
ПФ-3931-СОНЛИ «ИШ ҲАҚИ, ПЕНСИЯЛАР, СТИПЕНДИЯЛАР ВА ИЖТИМОЙ
НАФАҚАЛАР МИҚДОРНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОННИ БЎЙИЧА
ПЕНСИЯЛАРНИ ҚАЙТА ҲИСОБЛАШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДАГИ ЙЎРИҚНОМАНИ
ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА***

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2007 йил
6 ноябрда 1736-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 45-сон, 455-модда)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 23 октябрдаги ПФ-3931-сонли «Иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида»ги Фармони ижросини таъминлаш мақсадида қарор қиламиз:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 23 октябрдаги ПФ-3931-сонли «Иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида»ги Фармони бўйича пенсияларни қайта ҳисоблаш тартиби тўғрисидаги йўриқнома иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. 2007 йил 16 ноябрдан ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин:

Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ва Молия вазирлигининг 2007 йил 19 июлдаги М-37 ва 74-сонли қарори, «Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 10 июлдаги ПФ-3889-сонли «2007 йилнинг 1 августидан бошлаб иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар

ва ижтимоий нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида»ги Фармони бўйича пенсияларни қайта ҳисоблаш тартиби тўғрисидаги йўриқнома» (2007 йил 23 июль, рўйхат рақами 1699 — Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатлари тўплами, 2007 йил, 29-30-сон, 314-модда);

Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ва Молия вазирлигининг 2007 йил 26 октябрдаги М-42 ва 97-сонли қарори, «Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 10 июлдаги ПФ-3889-сонли «2007 йилнинг 1 августидан бошлаб иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида»ги Фармони бўйича пенсияларни қайта ҳисоблаш тартиби тўғрисидаги йўриқномага ўзгартиш киритиш ҳақида (2007 йил 29 октябрь, рўйхат рақами 1699-1).

3. Мазкур қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган санадан бошлаб ўн кундан кейин кучга киритилсин.

**Меҳнат ва аҳолини ижтимоий
муҳофаза қилиш вазири в.б.
А.ҲАЙТОВ.
М-43-сон**

**Молия вазири
Р.АЗИМОВ.
99-сон**

Тошкент ш., 2007 йил 5 ноябрь.

*2007 йил 16 ноябрдан кучга киради.

Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Молия вазирлигининг
2007 йил 5 ноябрдаги М-43, 99-сонли қарори билан
ТАСДИҚЛАНГАН

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ 2007 ЙИЛ
23 ОКТЯБРДАГИ ПФ-3931-СОНЛИ «ИШ ҲАҚИ, ПЕНСИЯЛАР, СТИПЕНДИЯЛАР ВА ИЖТИМОЙ
НАФАҚАЛАР МИҚДОРНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОННИ АСОСИДА ПЕНСИЯЛАРНИ
ҚАЙТА ҲИСОБЛАШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА
ЙЎРИҚНОМА**

Ушбу Йўриқнома Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 23 октябрдаги ПФ-3931-сонли «Иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида»ги Фармонининг 4-бандига биноан пенсия ва ижтимоий нафақаларни қайта ҳисоблаш тартибини белгилайди.

1. Кўрсатиб ўтилган Фармонга мувофиқ 2007 йилнинг

16 ноябридан куйидагиларнинг энг кам миқдорлари белгиланади:

- а) энг кам иш ҳақи — ойига 18630 сўм;
- б) ёшга доир пенсиялар — ойига 36900 сўм;
- в) болаликдан ногиронларга бериладиган нафақа — ойига 36900 сўм;
- г) зарур иш стажига эга бўлмаган кекса ёшдаги ва

меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга бериладиган нафақа — ойига 22350 сўм.

2. Пенсияни ҳисоб-китоб қилиш учун энг кам иш ҳақининг саккиз бараваридан ортиқ бўлмаган ўртача ойлик иш ҳақи инobatга олинади (18630 сўм x 8 = 149040 сўм).

3. Пенсия қайта ҳисобланадиган ўртача ойлик иш ҳақини тенглаштириш учун, иловага мувофиқ йиллар бўйича дифференцияланган янги тузатувчи коэффицентлар ўрнатилади.

4. Пенсионернинг иш ҳақлари тўғрисида маълумотлар бўлмаган ёки ўртача бир ойлик иш ҳақининг тузатувчи коэффицент қўлланилгандан кейинги янги миқдори белгиланган энг кам иш ҳақи миқдори (18630 сўм)га етмаса, пенсияни қайта ҳисоблаш қуйидагича амалга оширилади:

ёшга доир пенсиялар, I ва II гуруҳ ногиронлик пенсиялари, шунингдек, чин етимларга боқувчисини йўқотганлик пенсиялари учун таянч миқдорлар ойига 36900 сўм, III гуруҳ ногиронлик ва боқувчиларидан бирини йўқотган оилаларга боқувчисини йўқотганлик пенсиялари учун оиланинг меҳнатга лаёқатсиз ҳар бир аъзоси учун 18450 сўм миқдорида белгиланади;

талаб этиладиганидан ортиқча иш стажи учун пенсиялар миқдорини ошириш янги энг кам иш ҳақидан келиб чиқиб белгиланади (тўлиқ пенсия тайинлашда талаб этиладиганидан ортиқча иш стажининг ҳар бир тўлиқ йили учун ёшга доир ҳамда I ва II гуруҳ ногиронлик пенсиялари учун 1 фоиз, III гуруҳ ногиронлик ва боқувчисини йўқотганлик пенсиялари учун 0,5 фоиз).

5. Янги ўртача ойлик иш ҳақининг миқдори 18630

сўмдан 67090 сўм 91 тийингача (III гуруҳ ногиронлик пенсияси ва боқувчисини йўқотганлик пенсияси учун 61500 сўм) бўлган миқдорни ташкил этган ҳолларда пенсияларни қайта ҳисоблаш қуйидагича амалга оширилади:

ёшга доир пенсиялари, I ва II гуруҳ ногиронлик пенсиялари, шунингдек, чин етимларга боқувчисини йўқотганлик пенсиялари учун пенсиянинг таянч миқдори ойига 36900 сўм миқдорда, III гуруҳ ногиронлик пенсиялари ва боқувчиларидан бирини йўқотган оилаларга боқувчисини йўқотганлик пенсиялари учун оиланинг меҳнатга лаёқатсиз ҳар бир аъзоси учун 18450 сўм миқдорида белгиланади;

талаб этиладиганидан ортиқча иш стажи учун пенсиялар миқдорини ошириш янги ўртача ойлик иш ҳақидан келиб чиқиб белгиланади (тўлиқ пенсия тайинлашда талаб этиладиганидан ортиқча иш стажининг ҳар бир тўлиқ йили учун ёшга доир пенсиялар ҳамда I ва II гуруҳ ногиронлик пенсиялари учун 1 фоиз, III гуруҳ ногиронлик ва боқувчисини йўқотганлик пенсиялари учун 0,5 фоиз).

6. Пенсионерлар бошқа тоифаларининг пенсияларини қайта ҳисоблаш қуйидагича амалга оширилади:

янги ўртача ойлик иш ҳақи миқдори энг кам ойлик иш ҳақи миқдорининг саккиз ҳиссаси билан чегараланади (149040 сўм);

олинган ўртача ойлик иш ҳақи, иш стажига боғлиқ равишда пенсияларни ҳисоблаш учун қабул қилинган фоизларга кўпайтирилади.

7. Барча ҳолларда пенсияларга устама энг кам ойлик иш ҳақидан (18630 сўм) келиб чиқиб аниқланади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 23 октябрдаги ПФ-3931-сонли «Иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва ижтимоий нафақалар миқдорини ошириш тўғрисида»ги Фармони асосида пенсияларни қайта ҳисоблаш тартиби тўғрисида йўриқномага
ИЛОВА

ПЕНСИЯЛАРНИ ҚАЙТА ҲИСОБЛАШДА ЎРТАЧА ОЙЛИК ИШ ҲАҚИНИ ТЕНГЛАШТИРИШ УЧУН ҚЎЛЛАНИЛАДИГАН ТУЗАТУВЧИ КОЭФФИЦИЕНТЛАР

Даврлар	Коэфф.	Даврлар	Коэфф.
1971 йил йилга қадар	776,7870	1994 йил 1 январдан	0,9630
1971 йил	757,0230	1994 йил 1 мартдан	0,5776
1972 йил	738,2190	1994 йил 1 июндан	0,3856
1973 йил	714,6060	1994 йил 1 июлдан	381,6886
1974 йил	666,6690	1994 йил 1 августдан	312,8970
1975 йил	652,0396	1994 йил сентябрдан	272,0190
1976 йил	638,0490	1994 йил 1 ноябрдан	211,0590
1977 йил	620,3400	1995 йил 1 январдан	211,0590
1978 йил	599,4826	1995 йил 1 мартдан	106,8436
1979 йил	587,6760	1995 йил 1 сентябрдан	82,2676
1980 йил	572,5966	1996 йил 1 январдан	82,2676
1981 йил	561,8160	1996 йил 1 апрелдан	61,1550
1982 йил	561,7516	1996 йил 1 сентябрдан	42,6750
1983 йил	551,4196	1997 йил 1 январдан	42,6750
1984 йил	551,3566	1997 йил 1 июлдан	29,7120
1985 йил	544,6816	1998 йил 1 январдан	29,7120
1986 йил	538,1370	1998 йил 1 июлдан	21,6270
1987 йил	525,4306	1999 йил 1 январдан	17,7120
1988 йил	490,8420	1999 йил 1 августдан	13,7970
1989 йил	460,4250	2000 йил 1 августдан	8,9850
1990 йил	415,5060	2001 йил 1 августдан	6,4186
1991 йил	286,7146	2002 йил 1 апрелдан	5,5816
1992 йил 1 январдан	84,7710	2002 йил 1 августдан	4,8526
1992 йил 1 июлдан	39,6570	2003 йил 1 майдан	4,0440
1992 йил 1 октябрдан	19,0606	2004 йил 1 августдан	3,1110
1993 йил 1 январдан	14,0550	2005 йил 1 майдан	2,5920
1993 йил 1 апрелдан	10,0770	2005 йил 1 октябрдан	2,1600
1993 йил 1 июндан	4,3006	2006 йил 1 июлдан	1,8000
1993 йил 1 июлдан	2,7616	2006 йил 1 ноябрдан	1,5000
1993 йил 1 сентябрдан	2,1180	2007 йил 1 августдан	1,2000
1993 йил 1 ноябрдан	1,2856	2007 йил 1 ноябрдан	1,1000
		2007 йил 1 декабрдан	1,0000

**«1-(КИЧИК БИЗНЕС) ШАКЛИ БЎЙИЧА МИКРОФИРМА ВА КИЧИК КОРХОНА
ҲИСОБОТИНИ ТУЗИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА ЙЎРИҚНОМАНИ ТАСДИҚЛАШ
ҲАҚИДА»ГИ БУЙРУҚНИ ЎЗ КУЧИНИ ЙЎҚОТГАН ДЕБ ТОПИШ ТЎҒРИСИДА***

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2007 йил
6 ноябрда 1119-1-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 45-сон, 459-модда)

Ўзбекистон Республикаси «Давлат статистикаси тўғрисида»ги Қонунининг 6-моддасига асосан ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 8 январдаги «Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси фаолияти тўғрисида»ги 8-сон қарори билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси тўғрисидаги низомга (Ўзбекистон Республикаси қонунларининг тўплами, 2003 й., 1-2-сон, 7-модда; 2005 й., 8-сон, 44-модда) мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Макроиктисодиёт ва статистика вазирининг 2002 йил 27 февралдаги 7-сон «1-(кичик бизнес) шакли бўйича микрофирма ва кичик корхона ҳисоботини тузиш тартиби тўғрисидаги йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»ги буйруғи (2002 йил 28 март, рўйхат рақами 1119 — Меъёрий ҳужжатлар ахборотномаси, 2002 йил, 6-сон) ўз кучини йўқотган деб топилсин.
2. Ушбу қарор Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилгандан сўнг ўн кун ўтгач кучга киради.
3. Мазкур қарор Молия вазирлиги билан келишилган.

Давлат статистика
қўмитаси раиси
Ф.ҚУДРАТОВ.
6-сон

КЕЛИШИЛДИ:
Молия вазири
Р.АЗИМОВ.

Тошкент ш., 2007 йил 29 октябрь.

*2007 йил 16 ноябрдан кучга киради.

**«МОЛИЯВИЙ НАТИЖАЛАР ВА ЎЗАРО ҲИСОБ-КИТОБЛАР ҲОЛАТИ ТЎҒРИСИДА
ҲИСОБОТНИ ТУЗИШ БЎЙИЧА ЙЎРИҚНОМАНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА»ГИ
БУЙРУҚНИ ЎЗ КУЧИНИ ЙЎҚОТГАН ДЕБ ТОПИШ ТЎҒРИСИДА***

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2007 йил
6 ноябрда 1195-1-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 45-сон, 460-модда)

Ўзбекистон Республикасининг «Давлат статистикаси тўғрисида»ги Қонунининг 6-моддасига асосан ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 8 январдаги «Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси фаолияти тўғрисида»ги 8-сон қарори билан тасдиқланган «Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси тўғрисида»ги низомга (Ўзбекистон Республикаси қонунларининг тўплами, 2003 й., 1-2-сон, 7-модда; 2005 й., 8-сон, 44-модда) мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси Макроиктисодиёт ва статистика вазирининг 2002 йил 26 ноябрдаги 24-сон «Молиявий натижалар ва ўзаро ҳисоб-китоблар ҳолати тўғрисида ҳисоботни тузиш бўйича йўриқномани тасдиқлаш ҳақида»ги буйруғи (2002 йил 19 декабрь, рўйхат рақами 1195 — Меъёрий ҳужжатлар ахборотномаси, 2002 йил, 23-24-сон) ўз кучини йўқотган деб топилсин.
2. Ушбу қарор Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилгандан сўнг ўн кун ўтгач кучга киради.
3. Мазкур қарор Молия вазирлиги билан келишилган.

Давлат статистика
қўмитаси раиси
Ф.ҚУДРАТОВ.
3-сон

КЕЛИШИЛДИ:
Молия вазири
Р.АЗИМОВ.

Тошкент ш., 2007 йил 29 октябрь.

*2007 йил 16 ноябрдан кучга киради.

**ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ ТОМОНИДАН КИЧИК БИЗНЕС СУБЪЕКТЛАРИГА
БЮДЖЕТДАН ТАШҚАРИ ЖАМФАРМАЛАР ВА «МИКРОКРЕДИТБАНК» КРЕДИТ
ЛИНИЯЛАРИ ҲИСОБИДАН МИКРОКРЕДИТЛАР БЕРИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА
НИЗОМГА ЎЗГАРТИРИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА***

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2007 йил
8 ноябрда 1548-2-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди.

(«Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами», 2007 йил, 45-сон, 461-модда)

Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикаси Марказий банки тўғрисида», «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида» ва «Микромолиялаш тўғрисида»-

ги қонунлари асосида қарор қиламиз:

*2007 йил 18 ноябрдан кучга киради.

1. Тижорат банклари томонидан кичик бизнес

субъектларига бюджетдан ташқари жамғармалар ва «Микрокредитбанк» кредит линиялари ҳисобидан микрокредитлар бериш тартиби тўғрисида низом (2006 йил 21 февраль, рўйхат рақами 1548 — Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 йил, 8-

сон, 60-модда)га иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

2. Ушбу қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган кундан бошлаб ўн кун ўтгандан кейин кучга киритилсин.

Марказий банк
Бошқаруви раиси
Ф.МУЛЛАЖОНОВ.
273-В-2-сон

Молия вазири
Р.АЗИМОВ.
94-сон

Тошкент ш., 2007 йил 12 октябрь.

Марказий банк Бошқаруви ва
Молия вазирлиги томонидан 2007 йил
12 октябрдаги 273-В-2, 94-сонли қарорига
ИЛОВА

**ТИЖОРАТ БАНКЛАРИ ТОМОНИДАН КИЧИК БИЗНЕС СУБЪЕКТЛАРИГА БЮДЖЕТДАН
ТАШҚАРИ ЖАМҒАРМАЛАР ВА «МИКРОКРЕДИТБАНК» КРЕДИТ ЛИНИЯЛАРИ ҲИСОБИДАН
МИКРОКРЕДИТЛАР БЕРИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА НИЗОМГА КИРИТИЛАЁТГАН
ЎЗГАРТИРИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР**

1. Кириш қисмидаги «Низом» сўзидан кейин «Ўзбекистон Республикасининг «Микромолиялаш тўғрисида» Қонуни» сўзлари билан тўлдирилсин.

2. 36-бандда:

биринчи хатбошидаги «кичик бизнес субъектлари» сўзларидан кейин «қишлоқ жойларида хизматлар кўрсатиш фаолиятини амалга ошираётган тадбиркорлик субъектлари» сўзлари билан тўлдирилсин;

қуйидаги тахрирдаги учинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

«Бунда ажратилаётган кредит маблағлари хизмат кўрсатиш соҳасида янги ташкил этилаётган корхоналарни фақат технологик жиҳозлаш мақсадларига йўналтирилади».

3. 37-банд қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«37. Бюджетдан ташқари жамғармалар кредит линиялари ҳисобидан кредитлар яқка тартибдаги тадбиркорлар ва юридик шахс мақомига эга бўлмаган деҳқон хўжаликларига энг кам иш ҳақининг 200 бараваридан ҳамда юридик шахс мақомини олиб фаолият кўрсатаётган тадбиркорлик субъектларига энг кам иш ҳақининг 1000 бараваридан кўп бўлмаган миқдорда берилди».

4. 39-банднинг тўртинчи хатбоши қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«хизматлар кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантириш учун, жумладан, аҳолига маиший, тиббий, сайёҳлик-экскурсия ва меҳмонхона хизмати кўрсатиш, автомобиллар ва бошқа техника таъмири бўйича

хизмат кўрсатиш, транспорт хизмати кўрсатишни ривожлантириш учун Марказий банкнинг амалдаги қайта молиялаш ставкасининг 45 фоизи миқдоригача».

5. 63-банд қуйидаги тахрирдаги хатбоши билан тўлдирилсин:

«қарз олувчи олинган микрокредитни ва унга ҳисобланган фоизларни кредит шартномасида белгиланган муддатларда тўламаган тақдирда банк Ўзбекистон Республикасининг «Микромолиялаш тўғрисида»ги Қонунининг 20-моддасига кўра ушбу микрокредитни кафилнинг банк ҳисобварағидан кафиллик шартномасида белгиланган тартибда ундириб олиш ҳуқуқига эга».

6. 72-бандда:

учинчи хатбошидаги «5000 АҚШ доллари эквиваленти миқдорига» сўзлари «энг кам иш ҳақининг 200 бараваридан кўп бўлмаган миқдорда» сўзлари билан;

тўртинчи хатбошининг биринчи жумласидаги «10000 АҚШ доллари эквиваленти» сўзлари «энг кам иш ҳақининг 1000 баравари» сўзлари билан алмаштирилсин.

7. Мазкур ўзгартириш ва қўшимчалар Ўзбекистон Республикасининг Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Монополиядан чиқариш, рақобат ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси ва Ўзбекистон фермер хўжаликлари уюшмаси билан келишилган.

Меҳнат ва аҳолини ижтимоий
муҳофаза қилиш вазири в.б.
А.ҲАЙТОВ.

Савдо-саноат палатаси раиси
А.ШАЙХОВ.

Монополиядан чиқариш, рақобат ва
тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш
давлат қўмитаси раиси в.б.
Б.УЛАШЕВ.

Ўзбекистон фермер хўжаликлари
уюшмаси раиси
С.ҚОБИЛОВ.

Тошкент ш., 2007 йил 12 октябрь.

Бланкалар
Бандероллар
Тезтиккичлар
Бухгалтерия ва ёзув-чизув дафтарлари

Poligraf Media
 СИАТ БИЗНЕС ШИОРИМИЗ

АГЕНТ ВА ДИЛЕРЛАР ҲАМКОРЛИККА ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ

Тел./факс: 150-0090, 150-0091 Уяли: 187-9797

Тўлов исталган шаклда

“GAMILON” МЧЖ таклиф этади

КАНЦТОВАРЛАР

Шартномавий нархлар

Манзил: Халқлар дўстлиги шоҳқўчаси, 6 А
 Тел.: 144-66-81, 144-85-23, 395-19-99

“ART-FLEX” МЧЖ

ҲАММАСИ ОФИС УЧУН

Тўлов исталган шаклда

- КЕНГ АССОРТИМЕНТДАГИ ЁЗУВ-ЧИЗУВ ҚУРОЛЛАРИ ВА МАКТАБ АНЖОМЛАРИ
- ТУРЛИ ОФИС ҚОҒОЗЛАРИ, БЛОКНОТЛАР
- ТЕЗТИККИЧЛАР, ЖУРНАЛЛАР ВА БОШҚ.
- ТЕЛЕФОН АППАРАТЛАРИ, СОАТЛАР, СТОЛ ЛАМПАЛАРИ
- ЭЛЕКТР ҲЎЖАЛИК ТОВАРЛАРИ ВА БОШҚ.

Тел.: 144-0493, 144-3792, 267-9753, 68-7597

Бўлғуси тақдимот маросимлари, кўргазмалар, матбуот анжуманлари ҳақидаги матбуот-релизларни, хабарнома-таклифномаларни «СБХ» тахририятига 144-44-45 телефон-факси орқали жўнатишингиз мумкин.

“AL-VORIS” МЧЖ

Тўлов исталган шаклда

КАНЦТОВАРЛАР ⇒ мактаб ва офис анжомлари
 САРФЛАШ МАТЕРИАЛЛАРИ ⇒ ташкилий техникага
 ҲАР ҚАНДАЙ ⇒ бухгалтерия бланкалари ва буюртмага
 ЭЛЕКТР-ҲЎЖАЛИК, МАИШИЙ ТОВАРЛАР ⇒ кенг ассортиментда

Манзил: Тошкент ш., Навоий кўч., куйи савдо расталари
 Тел.: 144-53-15, 144-54-12, тел./факс 144-53-18

“INTEGRALASIA”

17” мониторли
P4 компьютерлари

Тошкентдаги омбордан 650 000 сўмдан
 Пул ўтказиш йўли билан сотилади

Тошкент ш., Фарғона йўли кўч., 13/12
 тел. 133-10-46, 120-30-27, 120-30-28
 факс 120-30-26

Товар сертификатланган
 e-mail: sale@onlineuz.net,
 www.integr-asia.com

“Sanar Motors” МЧЖ KIA Motors нинг Ўзбекистондаги расмий дилери

Optima Carens Cerato Sportage

KIA
 KIA MOTORS
 The Power to Surprise

Автосалон: Тошкент ш., Ҳ. Абдуллаев кўч., 54А, “Буюк Ипак йўли” метро бекати.
 Тел.: 323 2566, 140 0061/62, 175 6975.
 www.kiamotors.com

“Панорама. Товарлар ва хизматлар” рукни
 “Premier-press” реклама агентлиги томонидан тайёрланди.
 Тел.: 144-02-01, 144-02-40.

ARHAT graphics

Дизайндан тайёр клишегача тайёрлаш
 бизнинг ишимиз!

Паст нархлар, юқори сифат!

- Флексограф босма учун полимер қолиплар (босма клише) тайёрлаш
- Фотопенкаларни чиқариш
- Дизайн ишлаб чиқиш
- Флексограф босма учун файлга босмагача ишлов бериш

Тел./факс: (99871) 144 07 04, 144 84 83, 142 70 50, 142 79 13.

E-mail: cmyk@arhat-group.com
 www.arhat-group.com

“Melanj” МЧЖ хизматларини кўрсатади

ХОНАЛАРГА САНИТАРИЯ ИШЛОВИ БЕРИШ

- Дезинсекция (суварақлар, чивинлар, кумурсқалар, пашшалар, каналар ва б.ни йўқ қилиш)
- Дератизация (каламўш ва сичқонларни йўқ қилиш)

Бутун Ўзбекистон бўйлаб бир марталик ишлов беришлар ва йиллик хизмат кўрсатишга шартномалар тузамиз
 Аъло натижа ва хизматларнинг юқори сифатли бўлишини кафолатлаймиз

Тел.: 162-36-48, 127-63-38

INTER-PRESS – 2008

«Cosmopolitan» журналига обунани олдиндан расмийлаштирган олиймаком услуб тарафдорлари ўз-ўзидан VIP-персоналар тоифасига кўтарилади. Пойтахт ва Тошкент вилоятидаги босма маҳсулотларнинг етакчи улгуржи ва чакана дистрибьютори бўлмиш «INTER-PRESS» компанияси 2008 йилги обуна мавсумининг навбатдаги акциясини бошлади.

Биз батафсил маълумот олиш учун «INTER-PRESS» АА бош директорининг ўринбосари Юлий Акремович КЛЕБЛЕЕВга мурожаат қилдик.

– Мамлакатимизнинг ташқи олам билан иқтисодий ва маданий ҳамкорлик доираси анча кенгайди, – деб қайд этди у, – ва биз бугун таркиб топган умумжаҳон тамойилларини ҳисобга олишга мажбурмиз. Улардан бири – ўқувчиларнинг қизиқиши тобора ортиб бораётган юлдузлар ва уларнинг ҳаёт тарзи ҳақидаги наشرлар ҳиссасини мунтазам ошириш саналади. Ўзингиз хулоса чиқаринг: уч йил ичида жаҳонда оммабоп наشرларнинг ўқувчилари 109%га ортди. Бизнинг ҳамюртларимиз ҳам бундан четда қолмадилар, шу сабабли сўнгги икки йил ичида «INTER-PRESS» сўз бойлигида «гламур» жумласи сезиларли даражада тошбосди. Албатта аҳоли даромадларининг ошиши ва кўнгилочар саноатининг илдам ривожланиши ҳам бунга ўз таъсирини кўрсатди.

Обуначиларимиз орасида аёллар салмоғи сезиларли эканлигини эътиборга олган ҳолда биз уларни VIP-обуначилар тоифасига ўтказишга қарор қилдик. Доимий мижозларимиз «Интер-почта» курьерлари нашрларни тезкор ва ишончли етказиб беришларни ўз тажрибаларидан биладилар, энди бу хизматлар «экстра-формат» ҳам касб этади. Ҳозирги обуна кампаниясининг барча иқир-чиқирлари ва соғаларини ҳозирча ошқор қилмайман, фақат «Cosmopolitan»нинг ҳар бир обуначиси сеvimли «Cosmopolitan» журналининг 13-маҳсус сонини соғва сифатида олишини айтишим мумкин. Янгиликларимизни кузатиб бординг.

Дарвоқе, «INTER-PRESS» АА ҳозирда Россияда шу йил кузда чиқарилиши мўлжалланаётган юлдузлар ҳаёти ҳақидаги бир қатор янги нашрларга обуна имкониятини кўриб чиқаётгани ҳақида хабар топдик. Энг шов-шувли премьералар орасида «StarHit» журнали, ялтироқ бичимдаги «юлдузлар, турмуш тарзи ва ТВ-янгиликлар»дан микс бор. Янги нашрнинг бош муҳаррири ҳам ноёб шахс – у Россия шоу-бизнесидаги энг таниқли шахслардан бири бўлган Андрей Малаховдир.

INTER-PRESS
 АХБОРОТ АГЕНТЛИГИ
КОРПОРАТИВ ОБУНА

100011, Ўзбекистон, Тошкент, Навоий кўч., 13
 Тел./факслар: (998 97) 119 00 00, 144 22 21
 Тел.: (998 97) 119 83 83, 155 09 55
 E-mail: book@interpress.uz
 Http://www.interpress.uz

Хизматлар лицензияланган

STS LOGISTICS

SOLUTIONS TO SATISFACTION

МДХ мамлакатлари бўйлаб, Европа, Америка, Япония ва Хитойда
30 дан зиёд офис ва 300 агент

- транспортнинг барча турларида юк ташиш
- юкларни “эшиқдан эшиқкача” етказиб бериш
- импорт ва экспорт юкларининг божхона расмийлаштируви

Тел.: 132-23-31, 132-24-12. E-mail: ststas@stslogistics.net, www.stslogistics.net

EVQI UKAS
 Компания года

KINEK
Хизматлар лицензияланган

МОЛ-МУЛКНИ БАҲОЛАШ

БИЗНЕС-РЕЖА ВА ТИАларни ИШЛАБ ЧИҚИШ

PR_563

Тел. 132-00-24, 175-74-62
E-mail: info@klnk.uz, web: klnk.uz

МОЛ-МУЛКНИ МУСТАКИЛ БАҲОЛАШ

Хизматлар лицензияланган

RelMon - MIR
БАҲОЛАШ КОМПАНИЯСИ

Тел.: (371) 133-97-66,
185-11-36, 188-98-11
relmon-mir@mail.ru www.relmon.uz

Хизматлар лицензияланган

«ELIF HISOB» МЧЖ
БАҲОЛАШ КОМПАНИЯСИ

- БАРЧА ТУРДАГИ АСОСИЙ ВОСИТАЛАРНИ БАҲОЛАШ ВА ҚАЙТА БАҲОЛАШ
- ТИА ВА БИЗНЕС-РЕЖАЛАР ТУЗИШ
- КРЕДИТНИ РАСМИЙЛАШТИРИШ
- УЧУН ГАРОВ ТАЪМИНОТИ БИЛАН МОЛ-МУЛКНИ БАҲОЛАШ
- ИПОТЕКА КРЕДИТИ БЕРИШ УЧУН БАҲОЛАШ

Жойига чиқиш билан
Хизматлар нархи - ҳаммабол

444-59-60, 181-06-55, 279-08-04

«HOLIS KONSALT»
консалтинг компанияси

баҳолаш хизматларини таклиф этади

- *асосий фондларни ҲАР ЙИЛГИ ҚАЙТА БАҲОЛАШ
- *баҳолаш:
- *кўчмас мулк, бино ва иншоотлар, тугалланмаган қурилишни
- *машиналар, ускуналар, автотранспорт ва қишлоқ хўжалиги техникасини
- *банкнинг гаров таъминотини
- *бизнесни
- *Устав фондига ҳисса сифатида муайян объектларни бериш ва расмийлаштириш

Хизматлар лицензияланган

ЎЗ ИМКОНИЯТЛАРИНИГИЗНИ БАҲОЛАҢГ!

Тошкент ш., Носиров кўч., 4-тор кўча, 16 (мўлжал: "Radisson Sas" меҳмонхонаси орқасида)
Тел./факс 137-46-94. Тел.: 135-52-79, 341-33-10
E-mail: konsalt2004@hst.ru, holiskonsalt@inbox.uz

«ХИМОЯ»
АДВОКАТЛИК ФИРМАСИ
ҲУҚУҚИЙ МАРКАЗИ

СОЛИҚ ВА БОЖХОНА НИЗОЛАРИ

ТУРЛИ МУРАККАБЛИКДАГИ ХЎЖАЛИК НИЗОЛАРИ

СУД ҲУҶЖАТЛАРИНИ ИЖРО ЭТИШДА ХЎЖАЛИК ҲУҚУҚИЙ ЁРДАМ

НАТИЖАЛАРГА ҚўРА ҲАҚ ТўЛанади

Тошкент: (371) 133-11-13,
188-43-13, 175-63-72
Бухоро: (365) 223-63-72, 223-68-85
Навоий: (436) 730-99-80
Карши: (371) 175-63-72

Хизматлар лицензияланган
25.02.2003 й.даги 12/681144365-001-сон сугурта полиси

«LEKSAN INFO»
АУДИТОРЛИК ФИРМАСИ

- аудиторлик хизматлари
- бухгалтерия ҳисобини тиклаш ва юритиш
- маслаҳатлар
- бизнес-режа тузиш
- Буюртмачи шартларига мослаш

Халқаро сертификатларга эга аудиторлар ҳамкорлик қилишга таклиф этилади

Тел.: (3712) 167-94-31, 167-94-32, 173-24-50

«JUS-LEGIS»
АДВОКАТЛИК ФИРМАСИ

қуйдагиларда адвокатлик ёрдамни таклиф этади:

- мулкчиликнинг барча шаклидаги, шу жумладан хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарни рўйхатдан ўтказиш, қайта рўйхатдан ўтказиш
- хорижий корхоналар ваколатхоналарини аккредитациялаш
- фуқаролик, жиноят ва хўжалик ишлари бўйича судларда манфаатларингизни ҳимоя қилиш
- мулкчиликнинг барча шаклидаги корхоналарга юридик хизмат кўрсатиш
- шартномалар лойиҳаларини тайёрлаш
- ҳуқуқий экспертиза, визалаш ва хулосалар бериш

Тел.: 267-96-72, 68-87-85, 267-37-51, 108-48-54, 168-02-16, 108-63-14, 103-50-15
Манзил: Тошкент ш., Буюк ипак йўли кўч., 42

Хизматлар лицензияланган ва сугурталанган

«GLOBAL-AUDIT» АФ
БАРЧА ТУРДАГИ АУДИТОРЛИК ХИЗМАТЛАРИ

БЕПУЛ МАСЛАҲАТЛАР
СОАТ 11.00дан 13.00гача

Манзил: Муқимий кўч., 190,
Телефонлар: 278-56-12,
173-64-39, 188-29-34
E-mail: global-audit@mail.ru
Самарқанддаги филиал
тел.: 33-69-66, 31-07-66.

«KITOV AUDIT»
МЧЖ шаклидаги аудиторлик фирмаси

Барча турдаги аудиторлик хизматларини кўрсатади.

Манзил: 180000,
Кашқадарё вил.,
Китоб тумани,
Генерал Жўрабек кўчаси, 2-уй

8(375) 54-27041
Тошкент ш.:
775-45-50,
276-97-01,
100-06-11

ЎЗР САВДО-САНОАТ ПАЛАТАСИНING МАРКАЗИЙ АРХИВИ
қуйдаги хизмат турларини таклиф этади:

- Сақлаш учун корхоналар ҳужжатларини қабул қилиш
- Ҳужжатларга илмий-техник ишлов бериш (йўқ қилиш)
- Бухгалтерия ҳужжатларини муқовалаш

Бизнинг манзил: Тошкент ш., Бухоро кўч., 6-уй
Тел.: 132-25-40, 133-26-90 arhivtrp@rambler.ru

(мўлжал: Амир Темура хийбони, шаҳар статбощқарма биноси орқасида, ЎзР Савдо-саноат палатасининг 2 қаватли биноси, "UNITEL" биноси рўйхатига)

• РЎЙХАТЛАР

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2007 йил 19 октябрдаги 10-0705/12232-сонли ҳал қилув қарорига асосан Бектемир туман ДСИ рўйхатидан ўтган "Маҳкамбой Инвест" ХК банкрот деб эътироф этилди ва тугатишга доир иш юритиш таомили жорий қилинган. Тугатиш бошқарувчиси этиб Бектемир туман ДСИ ходими Т.Гязов тайинланган. Корхонага тегишли думалоқ ва бурчак шаклидаги муҳр ва штамплар бекор қилинади. Корхона кредиторларининг йиғилиши 2007 йил 26 ноябрь соат 11.00 да Тошкент ш., Бектемир тумани, Х.Бойқаро кўчаси, 92-уй, туман ДСИ биноси, 301-хонада ўтказилади. Корхона кредиторларининг барча эътироз ва даъволари эълон босилган кундан бошлаб 2 ой мобайнида туман ДСИ биносида қабул қилинади. Тел. 195-29-93.

ЭЪЛОНЛАР

КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ
Кўчатхона пул ўтказиш йўли билан манзарали, игнабаргли, япроқли дарахт ва буталар - қарағайлар, арчалар, қора арча, туя дарахтлари, юккалар, каштанлар, толлар, шамшод, бересклет, ҳинд сирени, Сурия атиргулини сотади.
Офис ва қишки боғ учун пальмалар: хурмо, трахикарпус, вашигтония.
Мева берувчи апельсин, мандарин, лимон дарахтлари.
Кўкаламзорлаштириш, ландшафт дизайни.
100187, Тошкент ш., Мирзо Улугбек тумани, Қурбонов кўч., 91.
Автобуслар 16, 89, "Автоўлмехбаза" бекети. Мўлжал - мачит.
Тел. 266-88-68.
Уяли тел.: 317-33-45,
387-16-57.

ДАСТУРИЙ ТАЪМИНОТ
1С:Предприятие 8.0. Янги платформа асосида бухгалтерия ҳисобини автоматлаштириш.
Тел. 354-17-78.

КЎЧМАС МУЛК
Офис учун хоналар ижарага берилади.
Тел.: 191-77-25, 191-26-04.

ИШ
Аудитор керак. Катта ҳақ тўланади.
Тел. 176-23-13.

Сертификатланган аудитор, тажрибали бухгалтер, "1С-Бухгалтерия" малакали дастурчиси яхши ҳақ тўланадиган иш қидирмоқда. Бухгалтерия ҳисобини тиклаш, "1С-Бухгалтерия"ни жорий этиш хизматларини кўрсатаман. Минтақаларга чиқиш.
Тел. (+998 90) 176-01-53.

ЭЪЛОНЛАР

ҚКга печатник, офис-менежер, бухгалтер, печатник, иқтисодчи ва қоровул керак.
Тел. 133-53-73.

ХИЗМАТЛАР
Лойиҳалаш, дизайн, смета, реклама. Хитойдан товар етказиб бериш.
Тел.: 133-95-25, 186-46-43.

Тирноқ ўстириш - 10 500 сўмдан бошлаб. Ўргатиш.
Тел. 104-25-32.

Тикувчилик, тўқувчилик, бисер тикиш, бисер қадаш, гул тикиш, макрамени ўргатамиз.
Тел. 445-75-78.

АУДИТОРЛИК ХИЗМАТЛАРИ
"SHARQIY MASLAK" аудиторлик ташкилоти аудиторлик текширувлари ўтказиши, барча турдаги профессионал хизматларни кўрсатади. Маслаҳатлар*. Тел.: 733-17-29, 100-65-80.

ЮРИДИК ХИЗМАТЛАР
Хўжалик ва фуқаролик ишлари бўйича адвокат. Корхоналарни рўйхатдан ўтказиш.
Тел. 402-37-50.

- Registration and advising JVs and geoffices
- Oil and gas contracts
- Business Laws of RU, KZ, RF*.

Tel. 142-82-25.

Корхоналарни рўйхатдан ўтказиш ва қайта рўйхатдан ўтказиш*. Тел. 281-52-39.

ЭЪЛОНЛАР

Юридик хизмат кўрсатиш*.
Тел. 343-41-56.

Корхоналарни тугатиш*.
Тел. 281-52-39.

Ҳар қандай мураққабликдаги хўжалик низолари, жиноий ишлар, қарз ундириш, мулкчиликнинг барча шаклидаги корхоналар ва ташкилотларга юридик хизмат кўрсатиш, шартномалар бўйича юридик хулоса*.
Тел.: 330-45-71, 100-47-33.

Кўчмас мулк бўйича юрист маслаҳатлари. Кадастр*. Тел. 448-74-69.

Дебиторлик қарзини ундириш. Корхоналарга юридик хизмат кўрсатиш*. Адвокат - Шуман Неля Сергеевна. Тел.: 242-33-52, 176-20-99.

ТАРЖИМАЛАР
Мақола, ҳужжатларни рус тилидан ўзбекчага ва ўзбекчадан русчага таржима қиламиз*.
Тел. 132-18-86.

СОТИЛАДИ
Бульетерьер болалари сотилади.
Тел. 255-85-38.

ТУРЛИ
"Янгийул дон маҳсулотлари" ОАЖ мулкки мажмуаларини сотишга доир 20.11.07 й.да эълон қилинган оммавий оферта кредиторлар қўмитасининг 8.11.07 й.даги йиғилиши қарори билан бекор қилинади.

Тошкент ш. Чилонзор туманидаги "NOVITA EDMG" МЧЖ асосий воситалар (2 дона компьютер) устав фондидан чиқарилиши ҳақида эълон қилади.

*Хизматлар лицензияланган.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2007 йил 5 ноябрдаги 10-0711/13226-сонли ҳамда 10-0711/13230-сонли ҳал қилув қарорларига асосан Чилонзор туманидаги "Fine Prestol Soft" МЧЖ ва "Max Mur Biznes Plyus" МЧЖ банкрот деб эълон қилинди ва тугатишга оид ишлар бошланди. Тугатиш бошқарувчиси этиб Чилонзор туман ДСИ ходими Т.Хайрутдинов тайинланган. Ушбу корхоналарга алоқадор шахс ва корхоналар 1 ой давомида ўз мувожаатларини Тошкент ш., Х.Дўстлиги кўчаси, 51а-уй, Чилонзор туман ДСИ биносига билдиришлари мумкин. Корхоналарнинг думалоқ ва бурчак шаклидаги муҳр ва штамплари бекор қилинди. Тел.: 276-98-22, 276-98-24.

УЙДАН ЧИҚМАЙ ТУРИБ РЕСТОРАН ТАНЛАНГ
www.restoran.uz

Бюджет ташкилотларининг бухгалтерия ҳисобини автоматлаштириш бўйича янги тизим

TS БУХГАЛТЕРИЯ - БЮДЖЕТ

Комплекс бухгалтерия + иш ҳақи
Хисобни бюджет ва махсус ҳисобварақлар бўйича юритиш

285-шакл - айланмалар қайдномаси;
292-шакл - жорий ҳисобварақлар ва ҳисоб-китоблар дафтари;
294-шакл - касса ва ҳақиқий харажатлар дафтари;
296-шакл - товар-моддий бойликларнинг сони ва миқдори ҳисобини юритиш дафтари;
308-шакл - бош журнал дафтари, шунингдек ОХ-1, ОХ-2, РЖ-2 ҳисоб-китобларни чоп этишни автоматик тайёрлайди.

Хўжалик ҳисобидаги корхоналарнинг бухгалтерия ҳисобини автоматлаштириш бўйича комплекс дастур

TS БУХГАЛТЕРИЯ

Комплекс бухгалтерия + иш ҳақи
Ишлаб чиқариш
Савдо
Хизматлар

Ташкилий техника ва компьютерларга хизмат кўрсатиш, картрижларни тўлдириш

Тел./факс (371) 246-91-90

"TETRASOFT" ИИЧФ

Тел.: 127-29-00, 301-51-64
E-mail: tetrasoft@sarkor.uz

1С: Франчайзинг

ТЕХNET ИИЧК куйидаги хизматларни таклиф этади:

- Дастурий маҳсулотларни сотиш
- Ўтказиб бериш
- Ўрнатиш
- Созлаш
- Жорий этиш
- Ўқитиш

Куйидагиларни комплекс конфигурациялаш:

- Бухгалтерия ҳисоби
- Ишлаб чиқариш
- Иш ҳақи ва кадрлар
- Савдо ва омбор
- Солиқларнинг автоматик ҳисоб-китоби
- Ташқи ва ички ҳисоботлар

100000, Тошкент ш., Пушкин кўч., 22
132 14 41, 776 86 30, 344 55 90

www.texnet.uz

BEKASPLUS.BIZ

1С:ФРАНЧАЙЗИНГ "BEKAS PLUS" МЧЖ

Сиз ҳали ҳам XX асрдамисиз?
XXI асрга хуш келибсиз!

Ўзбекистонда бухгалтерия ҳисоби ва бизнес жараёнларини автоматлаштиришнинг янги босқичи

1С:ПРЕДПРИЯТИЕ 8.1

(рус ва ўзбек тилларида)

460 000 сўмдан бошлаб мақбул нархлар

1С:Франчайзинг "BEKAS PLUS" МЧЖ
Манзил: Фетисов кўч., 1/1
E-mail: bekasplus@mail.ru

Тел.: 291-60-63, 168-58-99

1С: ПРЕДПРИЯТИЕ

infotech plus

1С ФИРМАСИНИНГ РАСМИЙ ДИЛЕРИ

ЭНДИ ФАРҶОНА ВОДИЙСИДА ХАМ!

Бюджет ва хўжалик ҳисобидаги корхоналарнинг бухгалтерия, иш ҳақи ва омбор ҳисобини тўла автоматлаштириш.

ЎРНАТИШ*КУЗАТИШ*ЎҚИТИШ

Наманган шаҳар, У.Носир кўчаси, 7-уй.
Тел.: (+998 69) 226-15-63, 270-13-13

www.1c.ifoda.com

1С:ПРЕДПРИЯТИЕ

Базавий версиялар
Стандарт ва малака версиялари
Тармоқ версиялар
SQL учун версиялар

- Корхоналар фаолиятини автоматлаштириш
- 1С фирмаси дастурларини ўтказиб бериш
- Намунали конфигурацияларни жорий этиш
- Ихтисослаштирилган конфигурацияларни ишлаб чиқиш
- Ўрнатиш, ўқитиш, жойга бориш
- Бухгалтерия
- Иш ҳақи ва кадрлар
- Савдо ва омбор
- Молиявий режалаштириш
- Солиқлар ва ҳисоботлар
- Ишлаб чиқариш ва хизматлар

1С:ФРАНЧАЙЗИНГ «UniSOFT»

Амалий дастурий таъминот бўйича мажмуавий хизмат кўрсатиш
173-95-95, 173-30-18, 186-30-18, 173-97-12, 278-97-41
Манзил: Тошкент ш., Катортол кўч., 60, 705-хона

РЕКЛАМА

СОЛИҚ ВА ХАБАРЛАРИ БОЖХОНА

144-02-01
144-02-40

Бўлғуси тақдимот маросимлари, кўргазмалар, матбуот анжуманлари ҳақидаги матбуот-релизларни, хабарнома-таклифномаларни «СБХ» таҳририятига 144-44-45 телефон-факси орқали жўнатишингиз мумкин.

НОРМА МАСЛАҲАТЧИ

1С:ПРЕДПРИЯТИЕ 8 АВТОМАТЛАШТИРИЛГАН БОШҚАРУВ ВА ҲИСОБНИНГ ЯНГИ АВЛОДИ

"TELEPORT" МЧЖ компанияси ЎзР Президентининг "Ўзбекистон Республикасида 2006-2010 йилларда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантиришни жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори чиқиши муносабати билан

Буюртманомалар ёки юзага келган саволлар билан куйидагилар орқали мурожаат қилинг:
Телефонлар: 137-49-20, 137-49-21, 137-10-91, 137-10-63.
Ёки куйидаги манзилдаги офисимизга ташриф буюринг:
Пушкин кўч., 59 ("Ҳамид Олимжон" метро б.), "Ранг лиметаллойдха" биноси, ўнг томондаги лифт, 4-қават, 414-хона.
E-mail: teleport@1c.uz; teleport@globalnet.uz
Батафсил ахборот WWW.1C.UZ сайтида

Бозорда 14 йил АМАЛИЙ ДАСТУРИЙ ТАЪМИНОТ БЎЙИЧА КОМПЛЕКС ХИЗМАТ КЎРСАТИШ

1С:Франчайзи "Kolizey Konsulting" МЧЖ

Куйидагилар учун ЎЗ БАЗАСИДА ТАЙЁР НАМУНАВИЙ ЕЧИМЛАР БИЛАН ЖИХОЗЛАНГАН "1С" ФИРМАСИНИНГ ЛИЦЕНЗИЯЛАНГАН ДАСТУРИЙ МАҲСУЛОТЛАРИ

- Улгуржи-чакана савдо компаниялари
- Ишлаб чиқариш корхоналари
- Ресторанлар, барлар ва қаҳвахоналар
- Хизматлар кўрсатувчи ташкилотлар
- Бюджет ташкилотлари

Шунингдек уларни жорий этиш бўйича хизматларнинг бутун доираси.

Тел.: 150-41-47, 150-41-48
E-mail: info.kolizey@gmail.com

Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонунчилигига мувофиқ

1С: Предприятие дастурлар тизими

Корхоналарни автоматлаштириш

1С:МОС КЕЛАДИ!

Сифат сертификати

- Янги Ҳисобварақлар режаси
- Бухгалтерия ҳисоби
- Омбор ҳисоби
- Иш ҳақи ҳисоб-китоби
- GAAPга созлаш

Халқлар дўстлиги кўч., 42-уй, 206-хона. Тел. 173-24-37, 127-37-79 E-mail: plussoft@uzpak.uz

1С:Франчайзинг "PLUS SOFT"

Хизматлар лицензияланган

ALFAKOM

Ўқув маркази

"Замонавий бухгалтер"

курсига сизни таклиф қилади

Бу бухгалтерларни тайёрлашнинг ноёб комплекс дастури. Муаллифлик дастури гоятда чуқур назарий тайёргарлик ва кўп миқдордаги реал амалий вазифаларни шу жумладан 1С компаниясининг энг замонавий дастурий ечимларидан фойдаланган ҳолда ҳал қилишни ўзида бирлаштирган.

Курс уч қисмдан иборат:

- 1-қисм: Бухгалтерия ҳисоби
- 2-қисм: Бухгалтер учун компьютер
- 3-қисм: 1С:Бухгалтерия 7.7 дастури билан ишлаш

Ташкент ш., Афросиёб кўч., 2, 2-қават (БАРАКАТ марказ) мўлжал: "Космонавтар" метроси, "Марварид" дўкони
тел: 152-25-75, 152-21-65

• РЎЙХАТЛАР

*Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2007 йил 15 ноябрдаги қарорларига асосан Собир Раҳимов туманидаги тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	СТИР	Раҳбар исм-шарифи	Манзили	Қарор рақами
"BAKTIYOR-MUHAMMADFOZIL" МЧЖ	204440609	М.Собирова	Зарқайнар, пр. Олча, т-3, 8	10-0712/13703-т
"MADINA-AGAT" ХК	300245059	М.Низомов	Тансиқбоев-2-2-73	10-0712/13704-т
"DAVR-ORGTEX" ХК	205338985	Д.Файзиев	Ходжаев кўч., 11	10-0712/13705-т

Мазкур корхоналарнинг думалоқ муҳр ва бурчак тамгалари ҳамда бирламчи таъсис ҳужжатлари ва давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳномаси бекор қилинади. Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб 2 ой давомида Собир Раҳимов тумани ҳокимияти махсус комиссияси томонидан қабул қилинади. 2 ой мобайнида даъво билан туман махсус тугатиш комиссиясига мурожаат қилинмаган ҳолда корхоналар белгиланган тартибда давлат реестридан чиқарилади. Тел.: 227-15-73, 148-07-24, 148-07-54.

Навоий вилояти хўжалик судининг ҳал қилув қарорларига асосан Қизилтепа туманидаги соддалаштирилган тартибда банкрот деб топилган ва тугатишга доир иш очилган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	СТИР	Қарор рақами	Санаси
"Сатурн" ИЧК	203431983	21-07-05/4402-6	12.10.07
"Универсал плюс" ИЧСФ	205199922	21-07-05/4403-6	12.10.07
"Халим Заде" ИЧСФ	203820641	21-07-06/4697	29.10.07
"Анвар Кузиев" ИЧСФ	204562343	21-07-06/4692	29.10.07
"Саодат Мушарраф" ИЧК	205673870	21-07-06/4695	29.10.07
"Венофер Делта" ИЧСФ	205236764	21-07-06/4696	29.10.07

Мазкур корхоналар бўйича тугатиш бошқарувчиси этиб Қизилтепа туман ДСИ ходимлари М.Тоиров ва Х.Ахтамов тайинланган. Корхоналарнинг думалоқ муҳр ва бурчак штамплари бекор қилинади. Даъволар эълон босилган кундан бошлаб 1 ой мобайнида тугатиш бошқарувчиси томонидан куйидаги манзилда қабул қилинади: Навоий вилояти, Қизилтепа шаҳри, Ўзбекистон шохкўчаси, Қизилтепа туман ДСИ биноси, 2-қават, 207-211-хона. Тел.: 555-33-08, 555-26-93. Кредиторларнинг йиғилиши 2007 йил 6 декабрь соат 11.00 да Қизилтепа туман ДСИ биноси мажлислар залида бўлиб ўтади.

*Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2007 йил 15 ноябрда ҳал қилув қарорлари чиққан Учтепа туманидаги фаолият кўрсатмаётган тугатилаётган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	Қарор рақами	Манзили
"MIR BAX NUR" ХФ	10-0712/13702	Стройгород, Ўрикзор, 1-берк кўч., 12-дўкон
"KOSALT ADVANTAGE" МЧЖ	10-0712/13700	Саморбону, 10
"EVEREST STROY INVEST" МЧЖ	10-0712/13701	Чилонзор 12-15-18

Мазкур корхоналарнинг тўрт бурчак тамгаси ва думалоқ муҳрлари бекор қилинди. Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб 2 ой давомида Учтепа тумани Ҳокимияти, 1-қават, 4-хонада қабул қилинади.

ISO 9001:2000

БИЗ БИЛАН БЎЛИНГ!

www.coscom.uz

КОРПОРАТИВ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ

- Сифатли хизмат кўрсатиш ва масалаларни тезкор ҳал қилиш
- Кўшимча ва тармоқ хизматларини бепул такдим этиш (рўйхатга мувофик)
- Кўнгиروقларни тарификациялашнинг ягона ҳудуди
- Якка тартибда ёндашув

Батафсил ахборотни
(+99893) 3820909, 1840306, 1800017, 3837373 телефонлари орқали олиш мумкин
E-mail: corporate@coscom.uz
Хизматлар лицензияланган
(ЎзААА берган АА 0001818-сон)

ОРГАНИЗАЦИЯ РЕАЛИЗУЕТ СО СКЛАДА В ТАШКЕНТЕ И НА ЗАКАЗ:

КАБЕЛЬ

СИЛОВОЙ АВВГ 2х2, 5 - 4х240
ААШВ; АСВ; 3х95-3х240

с изоляцией из сшитого
ПОЛИЭТИЛЕНА от 10 до 110 кВ

Термоусаживаемые муфты
от 1 до 35 кВ - СТп, КВТп, КНТп.

**ВОЛОКОННО-ОПТИЧЕСКИЙ
КАБЕЛИ СВЯЗИ** МКСБ, ТЗГ, ТЗАШп, ЭКП

ЛАМПЫ (L16W ОБРАМ, ЛД-20, 40, 60,
ДРЛ 125-700, ДНАТ 250, 400)

СВЕТИЛЬНИКИ (ЛПО, ЛСП, РСЛ,
РКУ, ПЗМ и т.д.)

ЭЛЕКТРОДВИГАТЕЛИ

Счетчики электроэнергии
ОДНО И ТРЕХФАЗНЫЕ, МНОГОТАРИФНЫЕ

ДИЗЕЛЬ-ЭЛЕКТРОСТАНЦИИ

Тел./факс: 8 (371) 136-01-54, 133-12-84.
E-mail: gamma-elektro@yandex.ru

РЕКЛАМА

СОЛИК
БОЖЖОНА

144-02-01
144-02-40

Ҳар тўғрида

ЮТУҚ \$370 МЛН

Mega Millions лотереяси туфайли бирданига икки америкалик миллионерга айланди. Улар мамлакат тарихидаги рекорд ютуқ – 370 миллион долларни бўлиб олишади.

Ҳозирча омаддилардан фақат бирининг номи маълум. У Жоржиянинг шимоли-ғарбилик юк машинаси ҳайдовчисидир. 52 яшар Эд Нейборс пулнинг ҳаммасини бирийўла олмоқчи бўлди. Шу муносабат билан барча солиқлар тўланиши ҳисобга олинганда ютуқ миқдори 80 миллион долларгача камайди. Янги миллионернинг айтишича, у вагонда яшаётган кизи учун уй ва янги қайиқ сотиб олмоқчи.

Бу воқеа америкаликлар орасида ҳақиқий шов-шув кўтарилишига сабаб бўлди. Чунончи, айрим штатларда лотерея билетларини харид қилиш учун узундан-узун навбат кутувчилар пайдо бўлди. Виржиния штатида эса билетлар бир дақиқада 8550 дона тезлигида сотилди.

НОМАТЛУБ СЎЗЛАР

Яқинда қабул қилинган қонунга кўра Россия давлат хизматчилари одамлар орасида гапирганда «доллар» ва «евро» сўзларини ишлатишлари номатлубдир.

Бундан ташқари, президентнинг «Давлат хизматчилари хизмат ҳуқуқининг умумий қоидалари тўғрисида»ги фармонида киритилган ўзгартишларда товарлар, ишлар, хизматлар қийматини омма ўртасида шартли бирликларда белгилашдан тийилиш тавсия қилинади. Маълумотларни аниқ маълум қилиш ҳоллари ёки Россия қонунларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустаснодир. Дума ва Федерация Кенгаши регламентларига ҳам худди шундай тузатишлар киритилди.

ХАЗИНАНИ ҚАЕРДАН ТОПСА БЎЛАДИ?

Японияда гаройиб ҳодиса юз берди – экскаваторчи ишлаётган пайтда ичига ярим миллионга яқин АҚШ доллари солинган қутича топиб олди. Япон хазина топиб, тўғри полицияга шошилди, ўз мамлакатининг ҳалол фуқароси сифатида воқеани тартиб посбонларига сўзлаб берди.

Ҳозир маъмурлар бу пулнинг эгаси кимлигини аниқлашга ҳаракат қилишмоқда. Ҳозирча улар бу пуллар ер тагида анча вақтдан буён ётганини аниқлашди. Маҳаллий қонунларга кўра ярим йилдан кейин хазинанинг ҳуқуқий эгаси аниқланмаса, у топган одамники бўлади. Тўғри, бу ҳолда экскаваторчи пулдан 30 фоиз солиқ тўлашига тўғри келади.

КЕЛИН ЎГИРЛАШГА СОЛИҚ

Келинни ўғирлаш Шимолий Кавказда энг қадимий одатлардан бири. Лекин чечен қишлоқларининг оқсоқоллари ота-боболарнинг аъналарини ватанинг иқтисодий манфаатига хизмат қилиши мумкин, деган қарорга келишди.

Уларнинг фикрича, куёв келинни ўғирлаб кетгани учун маҳаллий бюджетга 30 минг рубль миқдорида, куёвжўраларнинг ҳар бири эса беш минг рублдан солиқ тўлаши керак.

СОЛИҚЛАР ТАРИХИДАН

81 йил муқаддам, 1926 йил кузида далай-лама ўз армиясини боқиб учун Тибетда қулоқ солиғини жорий этган. Жангда бир қулоғидан ажраганлар ўшанда биринчи марта ўзларини бахтли ҳис қилишди: улар солиқнинг ярминигина тўлашлари лозим эди. Бу тарихдаги энг ғайритабиий солиқ эмас. Ҳозир ҳам кўп мамлакатлар ўз фуқароларидан ғалати солиқлар олади...

- **Соя солиғи.** 1993 йилдан буён Венеция фуқароларидан олинади. Кафелари, айвонлари, соябонларидан коммунал ерга соя тушадиган дўконларнинг эгалари соя солиғи тўлашади.

- **Қуёш солиғи.** Уни Балеар оролларида келадиган сайёҳлар тўлашлари лозим. Бу ерда дам олувчи ҳар бир киши бир кунга бир евро тўлайди.

- **Эркин муҳаббатга солиқ.** Хитойнинг Тяньцзинь шаҳрида севишганлар никоҳ гувоҳномасисиз бирга яшагани учун бир йилда 120 доллар тўлаши лозим.

- **Рақс солиғи.** Мисрда расмий равишда рўйхатдан ўтган ҳар бир рақоса солиқ тўлайди. Қорин рақсидан ҳар йили тушадиган тушум 264 миллион долларга етади, деб ёзади "Антенна" газетаси.

- **Энг ғалати солиқлар сони жиҳатидан Тибет биринчи ўринда туради.** Бу ерда фуқаролар тўйга, фарзанд туғилганига, қўшиқ айтиш, рақс тушиш ҳуқуқи учун, кўнғироқ ва дўмбира чалиш ҳуқуқи учун солиқ тўлашлари лозим эди. Йўл юриб чарчаган одамнинг ҳатто ўт устида ётиб мудрашига йўл қўйилмас эди: бунинг учун у ер эгасига солиқ тўлаши лозим эди. XIX-XX асрлар чегарасида давлат фойдасига 1892 хил солиқ олинди!

- **Ўрта асрларда Голландияда дераза учун солиқ тўлашган.** Шу сабабли Амстердамда эски уйларнинг кўчага қараган томонлари жуда тор қилиб қурилган.

XX аср бошларида Олтой ўлкасида дарёнинг муз синдирилган жойида кир чайқани учун бир қишга 20 тийин солиқ тўланар эди. Обкаш билан ҳар гал сув олиб келишга 2 тийин тўлашар эди.

Хорижий матбуот материалларидан.

товар сертификатланган

О'ЗКАВЕЛ

МАРКАЗИЙ ОСИЁДАГИ
КАБЕЛЬ-ЎТКАЗГИЧ МАҲСУЛОТИ
ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ ЭНГ ЙИРИК ЗАВОД

КЕНГ АССОРТИМЕНТ
100% ЛИК СИФАТ КАФОЛАТИ

«Ўзкабель» ОАЖ КК. Манзил: Ўзбекистон Республикаси,
Тошкент ш., 100041, Ф.Хўжаев кўч., 2
Тел./факс: (+99871) 162 02 86, 162 13 33
marketing@uzkabel.uz www.uzkabel.uz

МДХдаги ЭНГ ЙИРИК ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАРДАН БИРИ

**АНДИЖОН
КАБЕЛЬ
ЗАВОДИ**

ТОВАР СЕРТИФИКАТЛАНГАН

РЕАЛ НАРХЛАР БЎЙИЧА СИФАТ ВА КАФОЛАТ

Тошкент ш., М.Жалил кўч., 92. Тел.: 150-11-77 (кўп тармоқли), 150-55-66, 169-00-79 e-mail: tashkent@ak.uz, www.cable.uz

Бўлғуси тақдимот маросимлари, кўрғазмалар,
матбуот анжуманлари ҳақидаги матбуот-релизларни,
хабарнома-таклифномаларни «СБХ» тахририятига 144-44-45
телефон-факси орқали жўнатишингиз мумкин.

www.pc.uz - Ўзбекистон компьютер бозоридаги талаб ва таклиф

Иқтисодий-ҳуқуқий газета

НОРМА МАСЛАҲАТЧИ

СОЛИҚЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ
ҲУҚУҚ

ТАЪСИСЧИ «Norma Hamkor» МЧЖ

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот
агентлигида рўйхатга олинди.
Рўйхат рақами 0074.

БОШ МУҲАРРИР
ФАРҲОД ҚУРБОНБОВ

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ:
100000, Тошкент ш.,
Х.Олимжон майд., 10а.
E-mail: normapress@mail.ru

Нашр учун масъул:
Нодир Алимов

2 3 4 5 6

Муаллифлар фикри доим ҳам тахририят нуқтаи-назарига мос келмайдими. Чоп этилган тавсиялар, тушунтиришлар, жумлалар, фактлар, статистик маълумотлар, реклама эълонларининг аниқлигига жавобгарлик муаллифлар зиммасига юкланади.

Тахририят оғоҳлантирадигани, газетамизда мавжуд ахборотдан фойдаланганлик, фойдаланмаганлик ёки мувофиқ равишда фойдаланмаганлик билан боғлиқ ҳар қандай ҳаракатлар ва/ёки оқибатлар учун тахририят жавобгар эмас. Тахририят муштарийлар билан ёзишиб туриш имкониятига эга эмас.

«Норма маслаҳатчи»да эълон қилинган материалларни тўлиқ ёки қисман кўчириб босиш, электрон ва бошқа манбаларда кўпайтириш, тарқатишга фақат «Норма» МЧЖ билан тузилган шартнома асосида йўл қўйилади.

Газета тахририят томонидан тайёрланган диапозитивлар ёрдамида «Шарҳ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида босилди (Тошкент ш., Буюк Турон кўч., 41).
Буюртма Г-1063. Адади 7340. Баҳоси келишилган нархда.
Газета 2007 йил 22 ноябрда соат 19.30 да топширилади.